CELJSKI

Delo

CELJE
L. IX. ŠTEV. 14
11. APRILA 1958
CENA 10 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

UGOTOVITVE GLAVNEGA ODBORA SZDL GLEDE PRIPRAV IN POTEKA VOLITEV

VOLIVCI SO POTRDILI ZAUPANJE

Predsedstvo GO SZDL Slovenije je razpravljalo na svoji seji o pripravah in poteku volitev v zvezno in republiško skupščino in objavilo naslednje ugotovitve:

Rezultati zadnjih skupščinskih volitev so izredno dobri. Te volitve so bile v Sloveniji kot v Jugoslaviji po vojni sploh najboljše. Volilna udeležba v Sloveniji je bila celo večja kot znaša jugoslovansko povprečje. V Sloveniji je volilo za 10% več volivcev kot na enakih volitvah leta 1953 in za 10% več volivcev kot ob volitvah v občinske in okrajne ljudske odbore leta 1957. Dosežena je bila tudi večja enakomernost volilne udeležbe v Sloveniji, saj znaša v vseh okrajih nad 92% in seže v najboljšem primeru preko 97%. Glede neveljavnih glasovnic je Slovenija nekoliko nad jugoslovanskim povprečjem, kar ne zboljšuje tega uspeha. Izredno pomembno pa je dejstvo, da so izredno dobro volila industrijska središča in mesta, partizanski kraji in obmejna območja, najbolje je volila mladina in žene. Nekaj je tudi slabših volilnih območij oziroma krajev v Sloveniji. To so izrazito kmečka področja, za katere ne bi mogli trditi, da so slabše volila zato, ker bi imeli kmetje morda manjše koristi od socialističnega razvoja, ampak se je pokazalo, da ga le slabše razumevajo kot drugod. Vendar so tudi v teh področjih volili bolje kot kdajkoli doslej.

Politična aktivizacija in razgibanost, ki je bila tako značilna za vse obdobje pred volitvami, in sicer predvsem po zaslugi naših političnih organizacij, je v ogromni meri prispevala k takšnim rezultatom, predvsem pa k temu, da so volitve resnično potekale v vzdušju potrjevanja naše socialistične poti in uspehov graditve. Vsej predvolilni kampanji je uspelo dati širši slovenski in jugoslovanski značaj ter socialistično vsebino. Čedalje bolj naraščajoča splošna razgibanost delovnih ljudi in njihova čedalje aktivnejša vloga v delavskem in družbenem upravljanju sta dali pečat tudi temu obdobju. Zanimanje za volilne sestanke in zborovanje je bilo zelo veliko, razprava na njih pa je bila stvarna in konstruktivna. Samo zborovanj se je v nekaterih okrajih udeležilo nad 50% volivcev.

Ne le občinski in okrajni politični aktiv, ki zaslužita vse priznanje, temveč tudi osnovne organizacije Socialistične zveze, Zveze komunistov, Ljudske mladine, sindikati, Zveze ženskih društev in ostale družbene organizacije so si prizadevale za uspeh te doslej največje politične akcije. Zato je tudi uspeh tako velik. Tudi radio in tisk sta ves čas dobro opravljala vlogo informatorja in mobilizatorja množič, posebno na dan volitev.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je pokazala ob teh volitvah veliko moč in akcijsko sposobnost. Njen vpliv je mnogo večji, kot bi lahko sodili po številu njenega članstva. V okraju Murska Sobota se je n. pr. volitev udeležilo preko 94% volivcev, v Socialistični zvezi je pa včlanjenih le 25 odstotkov volivcev. Zato bi bilo prav, da organizacije Socialistične zveze še nadalje na isti način razvijajo svoje politično delo, število članstva pa povečajo za toliko, da bo v skladu s pozitivnim razpoloženjem delovnih ljudi do socializma, kar so ob teh volitvah tako jasno pokazali.

Rezultati volitev potrjujejo pravilnost že prej znanega stališča vodstva Socialistične zveze, po katerem je predvsem pomembno razpravljati o kandidatih na demokratičen način še pred sprejemom kandidature, tako da potem volitve ne odločajo več o tem ali onem kandidatu, temveč, so le še potrditev in mobilizacija za uresničenje programa graditve socializma.

Prav tako se je pokazalo kot zmotno mišljenje, da dvojne kandidature same po sebi lahko izboljšajo politični položaj in napravijo volitve demokratične. Rezultati celo kažejo, da so področja z dvojnimi kandidaturami slabše volila kot ona z enojnimi.

Razen takih in podobnih nepravilnih pojmovanj o demokratičnosti so vzroki določenih težav in tudi slabših rezultatov volitev v nekaterih občinah v Sloveniji predvsem v prepuščanju določenega dela političnega aktiva vplivu lokalističnih teženj in je tako hote ali nehote postal glasnik najbolj zaostalega in nazadnjaškega dela naše vasi.

Volivci so na zadnjih volitvah v republiško in zvezno skupščino z ogromno, doslej največjo večino potrdili zaupanje v vodstvo in politiko nove Jugoslavije ter v moč socializma nasploh. To pomeni močno podporo vodstvu naše države v nadaljnji graditvi, hkrati pa kaže na še večjo sprostitev ustvarjalnih sil delovnih ljudi Jugoslavije.

Ob peti obletnici smrti velikega revolucionarja BORISA KIDRIČA

Danes mineva pet let, odkar je umrl velik revolucionar, neustrašen borec in tvorec povojne socialistične izgradnje, narodni heroj in junak socialističnega dela — Boris Kidrič. Njegovo življenje je bilo vseskozi prežeto s svetlimi idejami za pravice in boljše življenje delovnega ljudstva, za zmago socializma.

Domovina ne more pozabiti človeka, ki se ji je ves posvetil in v tem ognju dejavnosti tudi izgorel. Njegov lik naj bi bil vodilo mladim ljudem, ki uživajo sadove njegove življenjske borbe, da bi tudi sami bili po svojih močeh domovini, naprednim idejam in boju za zmago delovnih množic ter za mir v svetu, vsaj drobec toliko v pomoč, kot je bil vsem tem svetlim ciljem zvest in predan nepozabni Boris Kidrič. (Spomine na velikega revolucionarja objavljamo na 3. strani.)

Večji vpliv sindikatov v našem družbenem življenju

S. Vukmanovič novi predsednik sindikatov

V Beogradu je bila 7. aprila plenarna seja Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, na kateri so razpravljali o perečih političnih in organizacijskih nalogah sindikatov. V referatu je med drugim rečeno, da mora biti težišče dela sindikatov v delovnih kolektivih in komunah. *Zelo važna naloga sindikatov je politično in vzgojno delo ter gospodarska in družbena izobrazba delavskega razreda, zlasti njegovih organov upravljanja.*

Zato je ena najvažnejših nalog sindikatov pomoč delavskim svetom pri uresničevanju načela »vsakomur po delu«. Sindikati morajo najodločneje nastopiti proti vsakršni kršitvi zakonitosti in demokratičnosti v delovnih kolektivih.

Sindikati se morajo ukvarjati s celotno problematiko komune, na svojih sejah in sestankih obravnavati splošne in posamezne potrebe komune in komunalne politike, sodelovati pri sestavljanju družbenih načrtov občine in okraja, kakor tudi pri pripravljanju raznih drugih akcij in ukrepov, dajati pobude in predloge krajevnim organom in jih kar najbolj podpirati pri delu.

V referatu je rečeno, da je za delo večjega števila sindikalnih vodstev in organizacij značilno, *da se malo in neredno ukvarjajo s proučevanjem in analizo političnih problemov, političnega stanja na svojem območju ali v delovnih kolektivih.*

V središču razprave je bila dejavnost sindikatov na razvijanju delavskega samoupravljanja. Vtem ko so se sindikalne podružnice močno zavzemale za razvijanje in krepitev sistema delavskega samoupravljanja, so na drugi strani zapostavljale skrb za delo organov družbenega upravljanja v socialnih, zdravstvenih, prosvetnih in drugih ustanovah. *Premalo pozornosti posvečajo sindikalne podružnice tudi skrbi prebivalstva, kar se odraža v pomanjkanju restavracij za družbeno prehrano, podcenjevanje svetov potrošnikov in stanovanjskega vprašanja.*

Plenum je sprejel odstop dosedanjega predsednika Centralnega sveta ZSJ *Djura Salaja* in še nekaterih članov, ki bodo prevzeli nove posle. Za novega predsednika so izvolili *Svetozarja Vukmanoviča*. Izvolili so tudi tri nove podpredsednike in štiri tajnike, med njimi Olgo Vrabič, članico IS LRS in republiško poslanko, ki smo jo na nedavnih volitvah izvolili v Celju.

ODDOLŽIMO SE SPOMINU BORISA KIDRIČA

Te dni se spominjamo pete obletnice smrti velikega sina naših narodov Borisa Kidriča. Politične, gospodarske in družbene organizacije, ustanove in društva, ki se bodo ob svojem rednem delu in sestajanju spomnile te velike izgube na poti socialistične izgradnje naše domovine, se bodo spominu Borisa Kidriča najbolje oddolžile, če bodo po svojih močeh namesto za vence in cvetje namenile denar za sklad Borisa Kidri-

Okrajni odbor SZDL v Celju

„Plava delovna armada"

v prazničnem vzdušju

15. april je dan, ki ga svečano proslavljajo železničarji vse naše države v spomin na revolucionarne dogodke na Zaloški cesti v Ljubljani. Plava delovna armada — bi lahko imenovali na desettisoče ljudi, ki na tako izredno važnem prometnogospodarskem delu pomagajo graditi boljšo bodočnost naših narodov. Pa ne samo zato. Železničarji so bili vedno ob strani delavskih množic, bili so v prvih vrstah borcev za delavske pravice in med vojno tudi v prvih vrstah osvobodilnega boja. Kadar so železničarji stopili v stavko, je ohromelo gospodarsko življenje. Med vojno so sabotaže železničarjev povzročile hude izgube sovražnikom, po vojni pa so se ljudje v plavih uniformah z vso vnemo lotili obnove železniškega prometa in ga zares v rekordnem času obnovili, preden je pomanjkanje prometnih zvez moglo občutnejše prizadeti celokupno obnovo porušene domovine.

Spričo nalog kapitalne izgradnje je bil v povojnih letih promet postavljen pred ogromne naloge. Prometne žile in sredstva je bilo treba ob majhnih izdatkih vzdrževati tako, da so bila sposobna izpolnjevati vse težke naloge za nekajkrat povečan promet ravno zaradi gradnje.

Danes je promet postavljen v ospredje petletnega načrta. Spet čakajo nove naloge naše železničarje. Morali bodo predvidena sredstva čim bolje, čim koristneje in čim ceneje uporabiti.

Tudi pri nas v Celju so te investicijske naloge zelo pomembne. Že letos bodo začeli urejevati novo postajno harfo, da bodo tako odpravili vsaj poglavitne težave našega železniškega vozla. Čakajo pa tudi druge naloge. Obnoviti in izboljšati bo treba vse železniške proge, zlasti pa, lahko bi rekli, našo okrajno savinjsko progo.

Ko letos proslavljajo svoj praznik, naši železničarji stopajo v novo obdobje, ko bo prometu posvečala družba toliko zasluženo pozornost in pomoč.

Kako bodo v Velenju proslavili 1. maj

Na razširjeni seji velenjske Svobode so se pred dnevi pogovorili, kako bodo čim lepše praznovali delavski praznik — 1. maj. Pripravili bodo več prireditev. 26. aprila bo glasbena sekcija izvedla vokalno-instrumentalni koncert, naslednji dan pa bo sodelovala na občinskem pevskem festivalu mladine.

Osrednja proslava bo na predvečer 1. maja v kinodvorani v Velenju. Proslavo, ki bo tokrat poudarila predvsem borbo proti oboroževanju z atomskim orožjem v svetu, bodo pripravile vse sekcije DPD Svobode Velenje. V okviru teh proslav bodo v Velenju uprizorili 3. maja še komedijo Beraška opera.

Za pismom - konkretne uredbe in zakoni

Medtem ko so nekateri zares bili prepričani, da je pismo CK ZKJ nekaj kampanjskega, da se bo »huda kri« polegla in bo potem šlo vse spet po starem tiru, so bili delovni ljudje v večini prepričani, da bodo v kratkem v pogledu štednje in ostalih misli, ki jih je pismo vsebovalo, sledili tudi konkretni ukrepi.

In res. Skoraj hitreje, kot smo pričakovali, zasledujemo v dnevnem tisku objavljene predpise in uredbe, ki so konkretna posledica omenjenega pisma. Ti predpisi globoko posegajo v probleme, ki jih je nakazalo pismo. Tako je že izšel novi zakon o šolstvu, nadalje nova odredba o pravilnem izkoriščanju avtomobilov, ki bo občutno omejila »širino« dosedanje prakse. Tudi zakon o gradnji stanovanj je močno sredstvo v borbi za čim cenejše, ekonomičnejše pa tudi obsežnejše izvrševanje gradbenih storitev za dvig stanovanjskega sklada. Brez dvoma bodo naši oblastni organi v zveznem merilu izdali še več takih določil, ki bodo zelo ostro in natančno določevala pristojnosti, ki bodo vsklajevala pristnejše odnose, predvsem pa močno oslabila pojave samovolje, nedemokratičnosti in nepotrebnega razmetavanja z družbenimi sredstvi.

Priprave za praznovanje 1. maja v Štorah

V Štorah bodo proslavili 1. maj zelo svečano. 30. aprila bo veliko delavsko zborovanje. Zvečer pa bo v prostorih prosvetnega doma v Štorah svečana akademije. Program za akademijo bo pripravil odbor za proslave pri DPD »Svoboda«. Na dan praznika bo godba na pihala igrala budnico, nato pa bodo organizirali množični prvomajski izlet na Svetino. Pred praznikom bodo obiskali bolne člane in jih obdarili.

J. M.

pogled po svetu

Zgodovina nam zelo malo pove o ljudeh, pravi znameniti nemški pisatelj Jakob Wassermann v svojem Krištofu Kolumbu. S tem ni rečeno, da nima smisla, gotovo pa ima preredko sito, da bi zajela tako drobno stvar, kot je človek. Kako neki bo zgodovina nekoč pisala o upu in strahu današnjega človeka, ki ga navdajajo dejstva atomskega veka! Novo odkritje, nov strah in nov pohlep, novo upanje, a vse je povezano s preteklostjo in prihodnostjo, zato je tudi človeška odgovornost pred zgodovino trajna.

Ameriška atomska znanstvenika Teller in Latter pravita, da se človeštvu ni treba bati radioaktivnosti, češ da je stroncija 90, ki povzroča raka, le kakih 30 funtov več kot pred atomskimi poskusi, potomstvu pa radioaktivnost lahko celo koristi. Atomska vojna da bo prizanesla civilnemu prebivalstvu. Ne moremo presoditi, ali imata prav in zakaj tako govorita v brk javnemu mnenju sveta, ki je glede tega popolnoma drugačno. Prav zato, ker je drugačno, je SZ oznanila svetu, da ne bo več delala poskusov. Zahodni svet je to obljubo ocenil kot propagandni manever, vendar ne skriva, da mu je žal, ker ga je SZ v propagandi prehitela. Dulles je izjavil, da so o podobni propagandi premišljevali tudi v Ameriki, Eisenhower pa je dejal, da bi bila opustitev atomskih poskusov v tem trenutku nevarna.

Vojna industrija, organsko povezana z mirnodobsko, bo torej še naprej kovala krvavo bodočnost, kajti njen glad je neusmiljen, nenasitljiv.

Gromiko, sovjetski zunanji minister, je istočasno, ko je svetu sporočil prekinitev poskusov, ponovno obsodil atomsko obrožitev Nemčije, ki jasno kaže neuroljubne zahteve Zapada. V nekem intervjuvu je Hruščev dejal, da so Nemci v 5 letih naredili gospodarski čudež, da so najvitalnejši narod v Evropi. »Kdo nam jamči, da ne boste v nekaj letih storili še vojaškega čudeža?« vprašuje prvi človek SZ. Ali ni to isto kot brezmejno zaupanje Amerike v tehnično, znanstveno in vojaško sposobnost Nemčije? Pravijo, da je v senci Adenauerjevi zrasel mož št. 2, obrambni minister Zvezne republike. Ta se ne boji groziti, da imajo sile NATO pakta tolikšno moč, da v kratkem času lahko zbrišejo z zemljevida SZ. Ne boji se pozivati na intervencijo v Vzhodni Evropi, češ, sramota je, da Amerikanci niso vkorakali na Madžarsko jeseni l. 1956. Ne boji se izjaviti, da bo v petih letih tudi Nemčija proizvajala hidrogensko bombo in to ne zaradi Rusov, ampak zato, ker jo kani izdelovati tudi Francija, ki »se je po vojni umetno vsilila med velesile«, in zato, ker jo ima že Anglija. Z drugo besedo, restavracija nemške moči nudi pretresljivo podobnost z izsiljevalno politiko Hitlerjevega rajha, s to razliko, da danes Nemčija raste, preden je prišlo do mirovne pogodbe. Spričo tega postaja nemško vprašanje, vprašanje združitve obeh Nemčij, še težje vprašanje.

V nerodnem položaju je Anglija. Nemški listi z naslado pišejo o propadu angleškega imperija in o praznih, nečimrnih upih, ki jih Angleži goje zato, ker imajo H-bombo. Anglija hočeš nočeš paberkuje za Amerikanci, čeprav bi rada vodila samostojno politiko. Edenov polom ob Suezu je razkril totalno slabost Nelsonovih potomcev. Ljudje, ki vodijo danes oslabeli angleški imperij, so stari, manjka jim mladostnega poleta, nad njimi pa patruljirajo ameriška letala z atomsko oborožitvijo.

V še bolj zagatnem položaju je Francija. Gaillard je orodje desničarske politike, ki se ji bo Francija morala prej ali slej odpovedati, kajti misel, da bo po tej poti obnovila »dedovino stare slave«, je precej blodna. Nemci imajo v tem pogledu prav. Samo če bo poslušala predloge svojih napredih politikov, bo opravljala še naprej svoje zgodovinsko poslanstvo. Duclos ima prav, če poziva na debato o prihodnosti Francije. Ne samo zaradi Alžira, Maroka, Tunisa in Mauretanije, marveč tudi zaradi soseda onstran Rena, zaradi Straussa ali bolje rečeno zaradi politike, ki je Straussa vrgla na površje. Franciji ne more biti vseeno, kam se obrača nemška politika, kajti nemška ekspanzija že zaradi njenega geografskega položaja veslej sili na Vzhod in Zahod. Francijo pa k spremembi kolonialne politike sili tudi Amerika.

Zgodovina je torej kljub vsemu učiteljica, toda učiteljica s slabim učnim uspehom. T.O.

Polovico delavskih svetov so že izvolili

Delavski sveti se pomlajujejo

Večina večjih podjetij v našem okraju je že razpisala volitve v delavske svete in nad polovico sindikalnih podružnic je volitve tudi že izvedlo. Manjši kolektivi so v primerjavi z večjimi sicer z razpisi volitev nekoliko zakasneli, zato bodo le-ta podjetja morala precej pohiteti, če hočejo, da bodo volitve opravila še v tem mesecu. Občinski sindikalni sveti naj tem podjetjem posvetijo še posebno pozornost, saj praksa kaže, da ravno v manjših podjetjih, kjer DS predstavlja celotni kolektiv, ni vse v redu. V zadnjem času se je po teh kolektivih precej uveljavila samovoljnost posameznih upravnikov in še vedno drži, da delavski svet predstavlja upravnik trgovine, zadruge, gostinskega ali pa obrtnega podjetja.

Seveda pa ne kaže teh manjših kolektivov vseh metati v skupen koš, ker so primeri, da je ravno v manjšem kolektivu prišlo delavsko odnosno družbeno upravljanje izrazito do veljave, tako da v podjetju soodločajo vsi člani kolektiva. V celjskem okraju se lahko pohvalimo z nekaj takimi podjetji, vendar bi jih lahko bilo več, saj je delavsko upravljanje v takem kolektivu v nekem oziru lažje, ker so vsi člani DS »vedno pri roki«.

Dobra polovica sindikalnih podužnic je volitve v DS že izvedla. Z malo izjemami so bile volitve skoro povsod dobro pripravljene in tudi uspešno zaključene. Vidi se, da se kolektivi dobro zavedajo velikih in odgovornih nalog organov delavskega upravljanja in izbirajo res najboljše ljudi za te odgovorne naloge. Tako kritičnih izborov ni bilo še pri nobenih volitvah in tako so ponekod prav zaradi teh okoliščin volitve celo preložili.

Letošnje volitve v DS uspešno potekajo. Toda na OSS so mnenja, da poročila še vedno premalo zajemajo problematiko podjetja, zlasti pa ne obravnavajo konkretno slabosti, ki jih je nakazalo pismo CK ZKJ in ki jih v podjetjih gotovo n manjka. S tako pavšalnimi poročili, ... so jih pripravile nekatere podružnice pri volitvih v DS, res ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. V tem pogledu bi morale politične organizacije več storiti, kjer kolektiv sam ne čuti potrebe, da bi navodila pisma povezal z analizo dela, uspehov in neuspehov v svojem podjetju.

Razveseljivo pa je, da kolektivi volijo letos v DS več mladine, pa tudi žena. Tako se DS pomlajajo z novimi, delavoljnimi ljudmi, ki mnogo obetajo.

Z občinske konference SZDL v Mozirju

Več medsebojnega sodelovanja

Pred dnevi je bila v Mozirju občinska konferenca SZDL za mozirsko občino. Udeležilo se je je nad 40 izvoljenih delegatov iz vseh osnovnih organizacij SZDL mozirske občine in več gostov. Med gosti je bil tudi tov. **Tone Kropušek**, predsednik CK LMS in republiški ljudski poslanec te občine.

Iz poročil in razprave je bilo razvidno, da deluje na območju mozirske občine skupno 14 osnovnih organizacij SZDL, ki vključujejo nad 4700 članov ali dobrih 46% vseh volivcev v občini. Od zadnje občinske konference se je število članstva nekoliko dvignilo. Ti podatki potrjujejo, da je izven organizacije še vedno dobra polovica vseh volivcev v občini, med temi pa je tudi precej mladine. To stanje narekuje, da bodo morale osnovne organizacije v bodoče posvetiti več skrbi vključevanju novih članov.

Poročila in razprava je potrdila, da se je delo osnovnih organizacij SZDL v zadnjem času precej zboljšalo. To se je še posebej pokazalo pri občinskih in nedavnih skupščinskih volitvah. Večina osnovnih organizacij se je v političnih pripravah za volitve dobro izkazala. Da so volitve na splošno dobro uspele, gre v precejšnji meri zasluga ravno organizacijam SZDL. Pri tej odgovorni politični nalogi osnovne organizacije niso nastopale same, ampak so k sodelovanju pritegnile tudi druge politične in družbene organizacije. S takim načinom dela se je vez med organizacijami SZDL in drugimi organizacijami močno utrdila.

Konferenca je ugotovila tudi slabosti dosedanjega dela. Te se kažejo predvsem v premajhnem zanimanju za delo organov družbenega upravljanja kot so šolski odbori in potrošniški sveti, za delo krajevnih odborov in zborov volivcev, za delo kmetijskih zadrug itd. Vse te slabosti narekujejo, da bodo morale organizacije SZDL pri bodočem delu najti pravilne oblike dela in medsebojnega sodelovanja. Na terenu se tudi opaža, da imajo osnovne organizacije premalo stika s članstvom. To se kaže predvsem v premajhnem pojasnjevanju raznih gospodarskih, političnih in drugih važnih vprašanj. Nekatere osnovne organizacije, kot n. pr. organizacija v Mozirju, so sklicale sestanke po vaseh in tako dobile boljši stik s članstvom. V Mozirju so se ti sestanki zelo dobro obnesli. Zato bodo to obliko dela obdržali tudi v bodoče.

Večji del razprave na konferenci je bil posvečen našemu kmetijstvu. To je tudi razumljivo saj je področje občine pretežno kmetijskega značaja. Konferenca je ugotovila, da se je delo kmetijskih zadrug v preteklem letu precej zboljšalo. Zadruge opuščajo nekmetijske dejavnosti in se vedno bolj usmerjajo v pospeševanju kmetijstva. S takim načinom dela so lani precej pripomogle k dvigu kmetijske proizvodnje. Kmetijstvo se je v merilu občine dvignilo napram letu 1956 za 8%. V letošnjem letu pa je predviden porast za nadaljnjih 7%. Zato bodo morale vse zadruge postati ne le samo pobudnik za višje pridelke, ampak organizator moderne in napredne kmetijske proizvodnje. Organizacije SZDL bodo imele pri tej akciji zelo odgovorno nalogo. Morale bodo čim tesneje sodelovati s kmetijskimi zadrugami in biti pobudnik za čim tesnejše sodelovanje med kmeti in zadrugo v obliki kooperacije.

Mimo tega je konferenca razpravljala še o raznih komunalnih vprašanjih, o delu občinskega odbora in njegovih organov, o zdravstvu, o povezavi z ostalimi političnimi organizacijami itd.

PRED VII. KONGRESOM ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

ČLOVEŠKI ODNOSI

Iz takšnih družbenih in političnih odnosov neizogibno morajo postopoma rasti tudi novi medsebojni odnosi med ljudmi. Socialistični odnosi med ljudmi morajo po svoji obliki čedalje bolj postajati odnosi tovarištva ter medsebojnega sodelovanja in pomoči. Nova, osnovna družbena vloga tovarne, zadruge, komune, šole, družbenih organizacij kakor tudi družine je, da razvija nove humanistične odnose, odnose iskrenosti, zaupanja, človekoljubja, razumevanja, strpnosti, skratka, človeških simpatij in tovarištva med ljudmi. V takem duhu in na tak način naj se v socialističnih razmerah čedalje bolj razvijajo tudi boj mnej, kritika, metode politične dejavnosti itd. Izhodišče tu ni izbiranje med nekaj partijskimi vrhovi kakor v buržoaznodemokratični državi, temveč v odnosu do konkretnih družbenih problemov, ki se rešujejo. Človek naj se v socializmu čuti individuum, toda ne kot sebičen in osamljen individuum. Človek postaja svoj in s tem čedalje svobodnejši, kolikor dobiva mesto in vlogo v raznovrstnih odnosih skupnega boja, sodelovanja in pomoči, ki so zasnovani na občutku in prepričanju skupnosti, da je človek največja vednost.

(Iz osnutka Programa ZKJ)

14. april - začetek prostovoljnih del v Velenju

Na nedavnem sestanku štaba za prostovoljne delovne akcije pri SZDL Velenje so sklenili, da bodo s prostovoljnim delom za ureditev Velenja pričeli 14. aprila. Očistili in uredili bodo okolico stanovanj, uredili še tri manjša igrišča za prédšolsko mladino in jih opremili s peskovniki in igrišči. Tako bo 1. maja Velenje zopet praznično.

Tem akcijam bo sledila še vrsta drugih del. Regulirali bodo še 250 m struge Pake do železnega mostu v Velenju in začeli urejevati velik ljudski park, ki bo med najlepšimi v Sloveniji. Med najpomembnejše akcije pa brez dvoma sodi gradnja kulturnega doma. Za gradnjo tega doma je velenjski rudnik namenil iz sklada za prosto razpolaganje 40 milijonov dinarjev. Izkop in nekatera zidarska dela pa bodo opravile pridne roke Velenjčanov.

Med zadnjimi deli letos bo gradnja zimskega bazena, vendar za to se še niso odločili, čeprav si velenjska mladina bazen zelo želi.

Pred 14. aprilom bodo sklicali še množični sestanek, na katerem se bodo Velenjčani pomenili o prostovoljnih delih. Čez nekaj dni bo torej zgrabilo za prostovoljno delo tisoč rok, da bo Velenje dobilo še lepše lice v osrčju Saleške doline.

NALOGE IN VLOGA LJUDSKEGA POSLANCA

Čez nekaj dni bodo zopet zaživele ljudske skupščine. Sestali se bodo na prvem zasedanju novoizvoljeni poslanci, katere smo nedavno izvolili. Menimo, da ne bo odveč, če volivce v tem sestavku vsaj na kratko seznanimo z nalogami in vlogo ljudskega poslanca.

Vloga ljudskega poslanca v naši socialistični demokraciji je izredno važna in odgovorna. Važna zato, ker mora ljudski poslanec v celotnem sistemu samoupravljanja izpolnjevati naloge, ki so jih pred njega postavili socialistični zakoni in katere terja izgradnja novih socialističnih odnosov. Razumljivo je, da je teh nalog mnogo. Toda ljudskemu poslancu pomaga pri delu na tisoče sodelavcev. Poslanec ni sam, izoliran, temveč je v armadi tistih, ki so odločno sklenili, da bodo gradili novo družbo in boljše družbene odnose. Ker ima poslanec večji in širši pogled na stvari, je njegova vloga v kraju, ki ga zastopa, zelo velika in odgovorna. On lahko veliko pomaga svojim volivcem, seveda v skladu s splošnimi možnostmi in potrebami države. Le v tem skladu poslanec lahko izkoristi možnosti, ki so v njegovem kraju.

Vsekakor je dolžnost poslanca, da se z vsemi silami bori za razvoj področja, na katerem so ga volivci izvolili. Ker pa naša država predstavlja enotno ekonomsko področje, mora poslanec usmerjati napore ljudi, ki so ga izvolili, na take naloge in podvige, ki bodo koristili vsej skupnosti in razumljivo tudi kraju, kjer so ga izvolili.

Veliko in važno torišče dela ljudskega poslanca so predvsem problemi, ki so v zvezi z odnosi med ljudmi. Ljudski poslanci in tudi drugi predstavniki ljudstva, bi morali imeti stalno pred očmi predvsem besede, ki jih je ob neki priliki izrekel tovariš Tito: »Vse kar gradimo v socializmu, gradimo za človeka.« Skrb za človeka mora biti v prvem planu, in ta skrb mora biti stalna. Vsak naš človek mora občutiti, da ni in ne sme biti osamljen ter prepuščen na milost in nemilost. Kajti prav po nenehni skrbi za človeka se naša država tudi razlikuje od drugih držav. Prav na tem področju lahko ljudski poslanec mnogo naredi in pomaga.

Ljudski poslanec kot politična osebnost, ki je dobro seznanjen v kakšni smeri se razvija naša socialistična domovina, ve kaj je v danem trenutku najvažnejše in kakšne možnosti so na razpolago. Zato svojim volivcem in organom oblasti lahko pomaga z nasvetom, pa tudi s kritiko. Ker je poslanec po novem zakonu avtomatično tudi odbornik okrajnega ljudskega odbora in občinskih odborov v kraju, kjer je bil izvoljen, lahko njegove izkušnje zelo koristijo politiki lokalnih organov oblasti.

Razen tega ima poslanec velike odgovornosti. On je zainteresiran, da se kraj, ki ga zastopa, čim hitreje razvija ter je dolžan pomagati in dajati nasvete, da se vse realne možnosti kraja čim bolj izkoristijo. Razumljivo, da pri tem lahko pride do borbe mnenj, kaj je v nekem kraju bolj potrebno, vendar dokončna odločitev mora biti v korist možnosti, ki jo je najlaže ostvariti. To pomeni, da ljudski poslanec ne sme pasti pod vpliv lokalističnih teženj.

Glede dela v skupščini mora biti poslanec aktiven, ne pa da samo glasuje za zakone, katere so drugi izdelali in proučili. Poslanec mora sodelovati v odborih, katerih, član je, ali v skupščini. Toda če hoče biti aktiven pri sprejemanju zakonov ali v času razprave v skupščini, mora dobro poznati gradivo, o katerem razpravlja skupščina. Ker je to gradivo preobširno, se mora poslanec »specializirati« za neki družbeni sektor, hkrati pa ne sme zanemariti druga področja, sicer bi glasoval avtomatično.

Iz teh nekaj kratkih misli je razvidno, kako važna in odgovorna je vloga ljudskega poslanca. Z razvojem našega parlamentarizma pa bo ta vloga še bolj porasla.

Po amerikansko

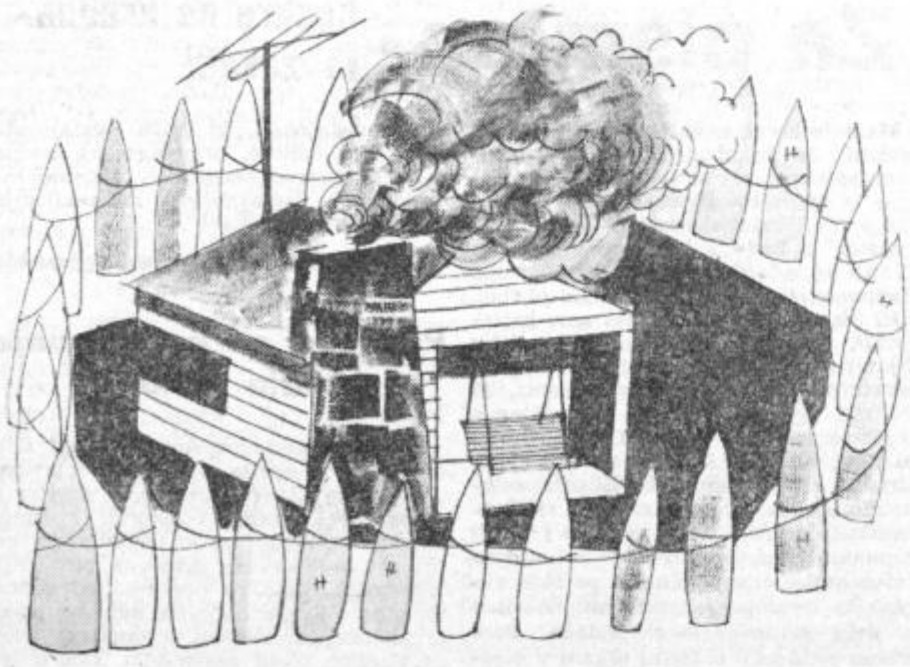

VAREN DOM

Železarji v Štorah se pripravljajo na volitve delavskega sveta

Te dni je bila v Železarni Štore seja sindikalnega aktiva, kjer so razpravljali o pripravah za volitve v delavski svet in o pripravah za praznovanje 1. maja.

V razpravi so navzoči sprejeli sklep, da se bodo na volitve delavskega sveta kar najbolj skrbno in svečano pripravili, da bi na ta način ponovno manifestirali veliko in zgodovinsko vlogo delavskih svetov pri izgradnji socializma in dokazali uspehe, ki so jih dosegli v preteklem letu. Dalje so sklenili, da bodo v vseh volilnih enotah imeli po dva sestanka s člani posvetovalnega telesa delavskega sveta po obratih in predvolilne sestanke s člani sindikalnih odborov. Na teh sestankih bodo dosedanji člani delavskega sveta poročali o delu delavskega sveta in podjetja, izbrali kandidate in se pogovorili o tehnični izvedbi volitev. Kandidatno listo bo predlagala sindikalna podružnica in bo štela 91 kandidatov.

V APRILU 5.360 TON DNEVNO

V marcu so nakopali v velenjskem rudniku po 6100 ton dnevno. V aprilu pa bodo nakopali 5360 ton dnevno. Plan ta mesec je znižan delno zaradi odhajanja rudarjev na dopust, delno pa tudi zaradi zmanjšane konjukture. Plan za april je vsklajen z letnim planom, ki narekuje 1,800.000 ton lignita.

V Konusu se je stanje bistveno izboljšalo

V tovarni usnja »Konus« v Slovenskih Konjicah so volitve v DS že opravili in so lahko na rezultate ponosni. V primerjavi z lanskim letom se je stanje bistveno izboljšalo, saj še nismo pozabili rezultatov lanskih volitev v DS, ko so našteli kar 92 neveljavnih glasovnic, približno 60 članov kolektiva pa sploh ni volilo. Morda jim je bil prav ta »polom« dobra šola, da so letos z največjo vestnostjo in odgovornostjo pristopili k pripravam za volitve. Poleg samega kolektiva sta k uspehom pripomogla tudi občinski sindikalni svet in organizacija ZKS.

Tako je bilo pri letošnjih volitvah neveljavnih le 6 glasovnic, volili pa so vsi člani. Ta razveseljivi rezultat jasno dokazuje, da so bile v tem podjetju vse politične in organizacijske priprave za volitve dobro opravljene. Ni dvoma, da je podjetje pri letošnji izbiri kandidatov imelo srečno roko in da bomo kmalu lahko poročali o pomembnih proizvodnih in drugih uspehih, ki bodo potrjevali delavsko upravljanje v podjetjih.

OB PETI OBLETNICI SMRTI JUNAKA BORBE IN DELA Borisa Kidriča

Drobci o velikem življenju

Beograd 11. aprila 1930 ...

Osemnajstletni Boris Kidrič je na obtožni klopi sodišča za zaščito države. Po tridnevnem zaslišavanju so sodili njemu, dijaku osmega razreda gimnazije in še osem drugih ljudi. Sodili so ga nekaj metrov daleč od stavbe, v kateri je Boris Kidrič ustvarjal v zadnjih dneh pred svojo smrtjo.

Obtožen je bil propagande komunističnih idej, raznašanja letakov protirežimske vsebine, vodenja sestankov, na katerih je govoril o nasilnem zrušenju kapitalizma itd.

Boris Kidrič, ki je dan poprej dopolnil 18. leto, je pred sodiščem jasno izpovedal svoje politično prepričanje. Priznaval je članstvo v SKOJ, priznal je da je organiziral sestanke, niti ust pa ni odprl, če so ga vprašali za sodelavce, soudeležence in tovariše.

Oesmnajstletni Kidrič je bil obsojen na dvanajst mesecev zapora ...

(iz zapiskov P. St.)

Med italijansko roško ofenzivo ...

Poskus, da bi se vodstvo NOB prebilo iz italijanskega obroča, se je izjalovil. Sovražnik je z organiziranjem bele garde, z lažmi, da je partizansko vodstvo pobito in ujeto, hotel vnesti nered in preplah med partizanske enote in ljudstvo.

Boris Kidrič-Peter je takoj ukrenil vse potrebno, da je partizanska propaganda postavila te vesti na laž. Voditelji, ki naj bi bili po sovražnikovih vesteh ujeti in pobiti, so v najkrajšem času pripravili svoje članke in dan za tem je že po vseh kurirskih poteh »romala« izredna številka Slovenskega poročevalca.

Na Rogu je ostal štab še tri tedne. Toda Peter je bil neumoren, čeprav so se morali domala vsak dan seliti zaradi varnosti, je noč in dan vrelo v taborišče: kurirji, komandanti, aktivisti, terenci.

Nekaj dni pozneje pa je Boris Kidrič-Peter bil imenovan za komisarja v glavnem poveljstvu NOV in POJ v Sloveniji ...

(iz spominov F. Lubeja)

Na VI. kongresu ZKJ ...

Poln volje, navkljub nečloveškim naporom še vedno ves vnet za delo, je Boris Kidrič naposled zelo težko zbolel. Dobival je transfuzije in bil pod nadzorstvom zdravnikov. Toda bližal se je kongres. Moledoval je, da bi smel tjakaj. Dovolili so mu, toda le za kratek čas in brez naporov. Toda bolnik je ostal, poslušal referat tov. Tita, nato še razpravo. Ko se je vračal v bolnišnico, je pogledal zdravnika, ko da se čuti krivega, da je za nekaj ur živel z življenjem dežele.

Prišel je nasmejan, z upanjem v srcu, da bo ozdravil in z majhnim kovčkom v roki. Toda od tam se sam ni več vrnil ...

V Logarsko ne prideš ali nekaj turističnih težav

(S SEJE SVETA ZA TURIZEM OLO V CELJU)

GOSTINSTVO NAJBOLJ ZAOSTALA PANOGA — 320 BOLJ ALI MANJ NEUREJENIH GOSTIŠČ V OKRAJU — PROBLEM PAVŠALA — UVAJANJE VIŠJEGA PROMETNEGA DAVKA — V VEČINI OBČIN SE JE OD LANSKIH 5 POVZPEL DO LETOŠNJIH 15 IN CELO 20 ODSTOTKOV (V LAŠKEM) — PENZIONSKE OBRATE BI BILO TREBA OBDAVČITI KAKOR LANI, TAKO BI OBVEZNOSTI OSTALE ISTE — TO JE TUDI STALIŠČE DRŽAVNEGA SEKRETARJA ZA BLAGOVNI PROMET, DR. BRECLJA — TODA OBVEZNOSTI SO PONEKOD ŽE ZA 100 ODSTOTKOV VIŠJE — LANI SO GOSTINSKA PODJETJA PORABILA ZA SODOBNEJŠO UREDITEV SVOJIH OBRATOV 22 MILIJONOV DIN, LETOS JIH BO CELJSKA OBČINA DALA 32 — SODOBNO BODO UREDILI OKROG 30 GOSTIŠČ: CELJE DOBI NOV HOTEL, GLEDALIŠKO KAVARNO IN LJUDSKO KOPALIŠČE — INVESTICIJE V LETOŠNJEM LETU PREDVIDEVAJO VKLJUČITEV 70 ODSTOTKOV PREDVOJNIH KAPACITET — NAMESTO 188 MILIJONOV BI BILO POTREBNIH OKROG 443 — TO JE POLOVICA ZVEZNIH SREDSTEV: SAMO ZA HOTELE STYRIO, SLOVENSKI DOM, BOHOR IN SOČO V ROGAŠKI SLATINI 100 MILIJONOV

Ahilova peta našega turizma je potemtakem denar, so gostinska podjetja, ki dostikrat nimajo niti toliko iztržka, kolikor mora neko podjetje plačati občini za svojo godbo. (Godbe pa služijo razvedrilu gostov.) V Laškem se je zgodilo, da je moral nek tak obrat plačati za eno samo zabavo 4180 din takse; neki podeželski gostilničar s 50.000 din prometa v letu pa avtorski agenciji za svojega harmonikarja kar 38.500 din! Oba primera pravzaprav ne potrebujeta komentarja.

Problem zase je oddajanje privatnih turističnih sob, so sobe, ki zaradi stanovanjske stiske niso več turistične, pač pa služijo privatnim stanovanjem. Rešitev je neločljivo povezana z gradnjo novih stanovanj, ta pa s stanovanjskim skladom. Tako bi naj v Rogaški Slatini sprostili okrog sto ležišč, vendar odločitev še ni dokončna, ker so računali na republiški stanovanjski sklad, ki ni bil odobren in so zato sobe ostale nezasedene.

Avtobusi in avtobusni promet. Pri Putniku v Ljubljani dobite za potovanje v Logarsko dolino takole pojasnilo: z vlakom do Celja, z vlakom do Šmartnega ob Paki, z avtobusom do Ljubnega, od tod pa z ljubljanskim avtobusom do Logarske! Zares smešno. Toda to še ni vse. Celjski avtobusni park in predvsem celjski avtobusi so v takem stanju, da se ljudje po Zgornji Savinjski dolini, kadar dežuje, vozijo v njih z odprtimi dežniki! V Logarsko pa ne pridete, ker do tja ne pridejo niti oni. (Avtobusi namreč.) Celjska turistična podzveza namerava to vprašanje kljub temu rešiti, in sicer tako, da bo od maja do oktobra odprla progo: Celje—Logarska dolina.

Drobna obrt. V celjskem okraju ni niti primernih razglednic, kaj šele drugih spominskih predmetov, ki so navsezadnje iščoči predmeti slehernega turista. Vprašanje te obrti je zaenkrat še naprej ostalo vprašanje. Morda ga bodo rešili.

Vse to in še marsikaj. Vprašanje manjših gostišč v okraju, kakor v Mozirju, kjer rešujejo gostilno »Pri mostu«: zasebnik sam ne bi imel dovoljenja za zaposlitev tuje delovne sile, sam pa vsega dela ne bi zmogel. Kaže, da bodo takšna gostišča dali v privatni sektor; v vsakem kraju celjskega okraja pa bodo z manjšimi investicijami uredili po en gostinski obrat.

Spomladanski velesejem v Zagrebu odprt

Drugi mednarodni spomladanski zagrebški velesejem bo odprt od 11. do 20. aprila. Letošnjemu spomladanskemu velesejmu je priključenih več specialnih sejmov. Posebno značilen bo zlasti mednarodni sejem blaga za široko potrošnjo in mednarodni sejem opreme za trgovino in gostinstvo, ki ima namen olajšati našim trgovskim in gostinskim podjetjem nabavo potrebne opreme za rekonstrukcijo trgovskih in gostinskih podjetij.

Kot sestavni del spomladanskega velesejma bo tudi sejem jugoslovanskega obrtništva. Na njem se bodo domači in tuji kupci seznanili s kakovostjo in izbiro jugoslovanskih obrti ter z možnostmi izvoza in uvoza. Jugoslovanska konfekcijska industrija, ki se naglo razvija, pa bo na posebni reviji sodobnega oblačenja prikazovala, kaj vse proizvaja in lahko nudi potrošnikom. Na tej reviji bodo sodelovala naša najuglednejša konfekcijska podjetja.

Na velesejmu razstavlja nad 1560 domačih in tujih razstavljalcev na 43.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora. Uprava velesejma je letos uvedla še nekaj novosti. Uvedli so poseben servis za delovno silo, ki nudi razstavljalcem po zmernih cenah pomoč pri nekvalificiranih in kvalificiranih storitvah, pri prevozu, dekoraciji, sestavljanju napisov, prepisovanju in prevajanju. Ta dela bodo opravljali v glavnem študentje. Za obiskovalce sejma, ki bodo izžrebani, pa je uprava pripravila vrsto lepih nagrad.

Osnovni cilj zagrebškega velesejma je tudi letos pregled jugoslovanske proizvodnje in njenih zmožnosti za oskrbo notranjega trga in za izvoz. Z ozirom na rekordno število prijavljenih razstavljalcev in z ozirom na koristi, ki jih bo letošnji velesejem prinesel glede razširitve poslovnih stikov z inozemstvom in razvijanja sodelovanja med domačimi podjetji, lahko trdimo, da bo ta velesejem močna manifestacija gospodarskega razvoja in dosežkov naše dežele.

Pokojni Boris Kidrič na volišču

ODPRAVILI BODO NAPAKE

Na zadnji seji tovarniškega komiteja ZKS Železarne Štore so poleg ostalega razpravljali o pripravah za volitve delavskega sveta in o pripravah za redno letno konferenco, ki bo 18. aprila. Sklenili so, da bodo izdelali temeljito analizo dela v preteklem letu in sestavili program za odpravo napak, ki jih navaja pismo CK ZKJ in so se pojavile tudi v njihovem podjetju.

67 BOLNIH TOVARIŠEV SO OBISKALI

Preteklo soboto je bila v Železarni Štore seja odbora Tovariške pomoči, ki ima nalogo, da skrbi za bolne člane kolektiva. V odboru Tovariške pomoči so vključeni vsi zaposleni člani kolektiva in ta pomoč dobiva iz dneva v dan večji pomen. Doslej so obdarili 67 bolnih članov v skupnem znesku 162.000 din.

Zakaj beže kadri iz trgovine?

14 odpovedi v Ljudskem magazinu

VZROKI: NIZKE PLAČE IN NESTRNJEN DELOVNI ČAS

Že dalje časa govorimo in pišemo, da iz leta v leto bolj usiha kader v trgovini, vendar ni bilo dosti storjenega, da bi se to stanje bistveno spremenilo. Najbolj kritično je to vprašanje pri veleblagovnici Ljudski magazin v Celju, kjer je od lanskega oktobra do letošnjega februarja odpovedalo službo kar 14 prodajalcev. Na dvakratni razpis za prosta delovna mesta, so s težavo dobili samo dva človeka za trgovski pult. Na devetih oddelkih je že sedaj samo po en uslužbenec, kjer bi praviloma morali biti trije, ali pa vsaj dva. Na oddelku ženskega perila so danes štiri uslužbenke in imajo mesečni promet povprečno 5 milijonov din. Od teh štirih prodajalk gresta dve vsak čas na porodniški dopust, ena je odpovedala službo in bo tako ostala samo ena prodajalka.

V podjetju so že sedaj silno zaskrbljeni, kaj pa bo šele v poletnem času, ko bodo nameščenci začeli koristiti letni dopust. Pri tem staležu v teh kritičnih mesecih verjetno ne bodo videli drugega izhoda, kot da bi poslovanje na nekaterih oddelkih za nekaj dni zaprli. To pa se ne bo smelo zgoditi in je zato pomoč od strani odgovornih forumov tembolj nujna. Stanje uslužbencev pri LM je tako kritično, kot ga ne pomnijo ves čas po osvoboditvi. O problemu so razpravljali na vseh pristojnih forumih v Celju, ustrezne rešitve pa doslej še niso našli.

Vzrok, zakaj ljudje odhajajo iz trgovin, je iskati predvsem v razlikah plač med trgovinami in podjetji. Saj pa tudi niso osamljeni primeri, da se sposobni trgovski uslužbenci raje zaposlijo v industriji, kjer dobijo večjo plačo. Nekateri pa odhajajo tudi v druga manjša trgovska podjetja, kjer so plače sorazmerno višje.

Najnižja plača uslužbenca v Ljudskem magazinu znaša od 7300 do 8800 dinarjev. Oddelkovodje manjših oddelkov dobijo od 8500 do 10.300 dinarjev mesečne plače, oddelkovodje višjih oddelkov pa od 10.000 do 12.500 dinarjev. Na teh večjih oddelkih znašajo zaloge do 15 milijonov din, mesečni promet pa se suče med 3 in 8 milijoni dinarjev. Dogaja se, da ima poslovodja manjše podeželske trgovine z mnogo manjšim prometom izdatno višje mesečne prejemke kot oddelkovodja Ljudskega magazina z 8 milijonskim prometom, ko prejme za svoje odgovorno delo največ 12.000 din.

Vzrok begu iz trgovin je končno tudi nestrnjeni delovni čas, ki je zlasti neprimeren za prodajalke, ki imajo doma družino in so dejansko ves dan zaposlene. Razumljivo je, da bi tudi prodajalka-mati raje delala od 6. do 14. ure, da bi popoldanski čas lahko posvetila družini.

Vse izgleda, da bo treba pereči problem pomanjkanja kadra v trgovini reševati v republiškem, če ne celo v veznem merilu.

TUDI ZLATO IMA SENCO...

... ali senčne strani v celjski Zlatarni

Pravilo, da gospodarski uspehi v podjetjih merijo »višino političnih uspehov« in narobe, ima lahko izjeme. Tokrat je taka izjema porodila misel v naslovu tega sestavka in ne toliko dejstvo, da ima kolektiv, o katerem bo tekla beseda, opravka z zlatom.

Ime žlahtne kovine se neprestano vpleta v misli. Kolektiv celjske Zlatarne bi lahko bil zlata vreden kolektiv. Sodeč po zunanjem videzu, bi ga lahko uvrstili med najboljše. V primerjavi z letom 1956 je lani ta kolektiv presegel načrt proizvodnje za 52 odstotkov. V kolektivu so izplačali nepolnih šest plač nad osnovnim plačnim skladom. Podjetje je konjukturno in v svoji proizvodnji zavzema eno izmed prvih mest v državi.

Dejal sem, da izjema potrjuje pravilo. Dandanes res merimo gospodarske uspehe v podjetjih domala z merilom politične dejavnosti. Tu pa je ravno primer izjeme. Po izjavah predsednika sindikata v podjetju, po besedah direktorja, nekih članov Okrajnega sindikalnega sveta in drugih političnih osebnosti, politični uspehi v tem podjetju niso dosti »nad ničlo«. Organizacije Zveze komunistov v podjetju praktično ni, sindikalna organizacija je slaba vsaj v pogledu njenega vpliva in političnega delovanja. Posledice tega so: Dokaj slabo razvito družbeno upravljanje v podjetju, velika trenja zlasti med delavskim svetom in nekaterimi vodilnimi člani sindikata.

Ti neurejeni in nezdravi odnosi v kolektivu so prišli do izraza ravno v času predvolilnih priprav za volitve novega delavskega sveta. Takole je bilo pred dnevi pri njih:

Sindikalna podružnica je pripravila sestanek, na katerem bi izbrali kandidate. Sindikalna organizacija je predložila tudi svoj predlog. Sestanka pa se je udeležilo malo ljudi. Samo en človek je pretehtal prisotne v večino nad odsotnimi. Razprava o kandidatih je zašla v krizo. Nekateri predlagani člani kolektiva niso hoteli sprejeti kandidature, nekaterih kandidatur pa kolektiv ni hotel priznati, ker predlagani niso bili navzoči. Kolektiv ni na sestanku predložil novih imen, če jih je, potem premalo in ne ravno najboljše. Pozneje pa, menda naslednji dan, je skupina desetih članov predložila dodatno listo, ki pa ni bila predložena na skupnem sestanku. In čudno. Na tej listi so se poleg drugih pojavila tudi imena nekaterih ljudi, ki so dan poprej odklonili kandidaturo na listi sindikata. Direktor podjetja in predsednik sindikata ocenjujeta to kot akt nezaupnice sindikalni podružnici.

Vsa »zdraha« je pripeljala do intervencije višjih sindikalnih forumov in do ponovnega sestanka kolektiva. Tudi tokrat so se notranja nasprotja ponovno pokazala, toda posrečilo se jim je dokončno sestaviti novo kandidatno listo, deloma iz sindikalnega predloga, deloma iz predhodne dodatne liste in delno s predlogi članov kolektiva na sestanku samem.

Ni ravno lahko iskati vzroke za te senčne strani v podjetju. Zlatarna je obrtno podjetje in v kolektivu je precej takih ljudi, ki so vajeni osebne interese postavljati pred interese kolektiva in skupnosti. V tem kolektivu v preteklosti niso neznani primeri »kriminalnega egoizma«, ostanki nekoč zelo močne anarhičnosti še niso izkoreninjeni. V podjetju brez dvoma dela negativna sila, ki si jo predstavljamo pod dejstvom, da so v kolektivu trenja, da se najde človek, ki z oglasne deske strga vabilo na množični sestanek, v tem, da dobri delavci v lastno škodo zagovarjajo izostankarje, nedisciplinirane in slabe delavce, dalje v tem, da vsak, ki v tem kolektivu poskuša vskladiti odnose s principi socialistične demokracije, ki postavlja interese skupnosti pred interese posameznikov, nujno trči ob obrekovanja, češ proti delavcem je.

Še težje pa je danes svetovati ali celo »napovedovati« nadaljnji razvoj odnosov v tem podjetju. Brez dvoma pa je neizogibno tole:

Če v kolektivu ne bodo uspeli odstraniti trenja, če ne bodo v osnovnih stvareh enotni (konstruktivna kritika in razpravljanje je lahko samo koristno), ne bo reda v podjetju. Vse to pa bodo lahko dosegli le tedaj, če bodo poleg proizvodnih nalog, ki jih je zdaj »usmerjal« predvsem ozkosrčni interes za dvig osebnega standarda, razvili tudi politično dejavnost, ki je osnova za dobre odnose v podjetju, uspešen razvoj delavskega upravljanja in za še večje gospodarske uspehe. Toda dokler bo v podjetju sindikalna organizacija slabotna, dokler bo organizacija ZK imela le dva člana in dokler se v podjetju ne bodo pomenili s tistimi, ki rovarijo, jim to ne bo tako lahko uspelo.

Tragedija o Tugomeru

NOVA USPELA PREDSTAVA V CELJSKEM GLEDALIŠČU

Druga polovica preteklega stoletja je bila tudi na Slovenskem, kakor pri drugih slovanskhi narodih, čas, ko je hiter razvoj kapitalizma v svetu terjal nagel razvoj narodnostnega vprašanja. Gospodarska ekspanzija je šla roko v roki z nacionalno. Majhni narodi so morali napeti vse sile, da so se lahko uspešno uprli pritisku večjih. Čisto naravno je bilo, da so začeli Slovenci skupaj z ostalimi jugoslovanskimi in slovanskimi narodi sploh misliti na združitev vseh Slovanov v močno skupnost. Slovanski politiki, misleci in pesniki so se začeli ozirati nazaj v davno preteklost, da bi tamkaj našli potrdila za svoje ideje in navdiha za boj. Vračali so se v tisto junaško preteklost, ki je znala zgrabiti za meč, kadar je prišel čas, in žrtvovati tudi svoje življenje za svobodo.

V slovenski književnosti druge polovice devetnajstega stoletja imamo vrsto pesnitev in pripovedi, poskusov in več ali manj uspelih del, ki nosijo pečat take miselnosti. Med njimi je vsekakor Levstikova dramatična pesnitev »Tugomer« ena najznačilnejših — ne le po svoji umetniški dovršenosti, pač pa še v večji meri po miselnosti, ki preveva to delo.

Tugomer je slovenski vojvoda v tistem usodnem razdobju slovenske zgodovine, ko so začeli Franki s silo in zvijačo širiti med Sloveni krščansko vero, hkrati z njo pa tudi svojo politično nadvlado. Levstik je dal temu junaku vse značilne poteze slovenskega značaja, vsaj kakor so ga pojmovali Slovenci preteklega stoletja. Tugomer ima v prsih »mehko slovansko dušo«, ves je vnet le za mir med narodi in za prijateljsko sožitje. V njem ni sovraštva, niti do dednega sovražnika Slovenov — do Frankov. Zelo lahko nasede zvijačnim krvolokom, toliko laže v okolju, kakršno vlada okrog njega: med Sloveni je sam nered in nesloga. Tugomer čuti, da njegovim rojakom manjka človek, ki bi znal povezati v eno skupnost vso to razdrobljeno in zdaj celo versko razdvojeno množico. Pri sosedih vidi nekaj čisto drugega: strog vojaški red, organizacijo in enodušnost za skupno akcijo. Vsega tega pogreša pri svojih ljudeh. Morda pa je prav on, Tugomer, poklican, da povede svoj narod lepši prihodnosti naproti?

Vabljiva misel Tugomeru ne da miru. Postati hoče kralj med Sloveni in jih rešiti sedanje nesloge...

Toda nekje je zgrešil. Nekaj je slabo razumel. Stavba, ki jo je nameraval sezidati, je slonela na trhlih temeljih.

Čemu ni uspel?

Svojeglav je zaupal samo svoji presoji položaja. Ni poslušal ostalih slovenskih vojvod in knezov, ki so ga svarili, naj ne zaupa Frankom in njihovim lepim besedam. Dal se je sovražniku ujeti v past skupaj z lepim številom najuglednejših slovenskih veljakov.

Medtem ko vsi ostali padejo v neenakem boju, da bi si rešili vsaj življenje, se Tugomer s prijateljem Bojanom le prebije na Slovensko. Ostal je pri življenju toda zdaj je izpostavljen zasmehovanju rojakov zaradi svoje kratkovidnosti in zaslepljenosti.

V tem je vsa Tugomerova tragedija. Franki imajo zdaj lahko delo. Neorganizirano slovensko rajo zlahka premagajo. V boju z njimi pade tudi Tugomer — kot navaden bojevnik je s smrtjo opral svojo čast.

V usodnem, odločilnem času, ki se je bližal narodu, je hotel Levstik v »Tugomeru« dati svojim rojakom opomin in opozorilo. Na kratko je to misel povedal v znanih besedah, ki jih je malo pred smrtjo položil v usta svojemu junaku.

»Tvrd bodi, neizprosen mož jeklen, kadar braniti je časti in pravde narodu in jeziku svojemu!«

Za Tugomera so to besede usodnega spoznanja, za narod pa velikega prerojenja in zmage nad samim seboj ter nad svojo stoletno preteklostjo.

V Kreftovi predelavi Levstikovega »Tugomera« je prišla ta misel še jasneje do izraza. To je obenem tudi osrednja misel vsake dobre uprizoritve »Tugomera« na gledališkem odru.

Na premieri Levstik-Kreftovega »Tugomera« preteklo soboto v celjskem gledališču smo bili priče veličastnega dogodka. To obsežno in zelo zahtevno delo je doživelo v Slovenskem ljudskem gledališču lep uspeh.

Režiser Janez Vrhunc, ki je že lani z velikim uspehom postavil na oder Prežihove »Pernjakove«, je tokrat znova dokazal svoje sposobnosti. Kakor so mu takrat priznali mojstrstvo zlasti v množičnih scenah, moremo zdaj reči to isto, saj je »Tugomer« po mnenju literarnih zgodovinarjev naša prva kolektivna drama. Morda bi mu lahko očitali, da je ponekod še premalo črtal iz prenatrpanega teksta, nekaj prizorov bi nemara še lahko pogrešali, vendar je v celoti njegov »Tugomer« en sam veličasten prizor iz življenja naših davnih prednikov, kakor so si ga zamislili dramatiki. K temu so s svoje strani seveda pripomogli tako igralci z odlično igro, kakor tudi scenarist, kostumi in osvetljava. Nemajhno vlogo pri tem pa ima tudi jezikovno vodstvo, ker je prav jezik v »Tugomeru« precej trd oreh.

Skratka: »Tugomer« je živ, pester in zanimiv prizor iz naše zgodovinske preteklosti, ki nam ima še vedno dosti povedati. -h

Smeh z domačega zeljnika

— Po tolikih »uvoženih« veselih večerih v Celju smo se tudi Celjani ojunačili in pripravili veseli večer. Kazalo je že, kot da Celjani ne znamo več spraviti na oder kaj smešnega in ko da nismo prav nič več smešni.

Tako je v uvodnih besedah povedal »šmarski Anzek v civilu« — Buci na začetku veselega večera, ki so ga v ponedeljek dvakrat zaporedoma priredili »ta veseli člani« celjske »Svobode«.

Ker je cilj takih prireditev le eden: spraviti ljudi v smeh, in ker so se ljudje v nabiti dvorani krohotali, je vsako kritikastrstvo odveč. Ljudje so najboljši sodniki...

Pa vendar... Nekaj besed ne bo odveč. Amaterji so se v glavnem izkazali. Potrdili so pesnikove besede, da je Celje tudi veselo. Za dodatek tudi »žleht« so, kot smo slišali med prireditvijo, in humoristi šmarski Anzek, Prleška Orša, Tratarjev Tonč iz Ljubnega in Reml so »zinili« marsikatero pikro na račun naših zdrah in napak.

V tak zabavni okvir so se dobro prilegale slovenske narodne, katerih posrečena izbira in pristno podajanje (pevci so bili v narodnih nošah) je poslušalce razživelo. Reml, znan celjski šaljivec in pevec, ki je tokrat debutiral kot režiser »te vesele rihte«, je ohranil kar svoje »originalno« ime (nadimek) in si privoščil s poslušalci tudi nekaj zelo posrečenih potegavščin.

Dve uri smeha, vmes nekaj materialnih koristi za dobitnike nagrad, je vsekakor lep uspeh tega veselega ansambla. Če so bila tla tu in tam spolzka, je le-to treba pripisati ravno začetništvu. Po mojem je bilo odveč pretirano gledališko šminkanje. Punčka bi brez pomlajevanja šminke humoristično veliko bolje učinkovala. Zabavni orkester bi za drugo priliko lahko izbral bolj narodni izbor glasbe. Večer je potekal v tem stilu, le godba z njim ni šla vštric. Stilna enotnost pa je v takem primeru neizogibna. Sicer pa raje neham, kajti ti ljudje so »žleht« jezikov, pa bi se me sposodili ob ponovnem nastopu, ki si ga Celjani odkrito želimo.

Začetek življenja

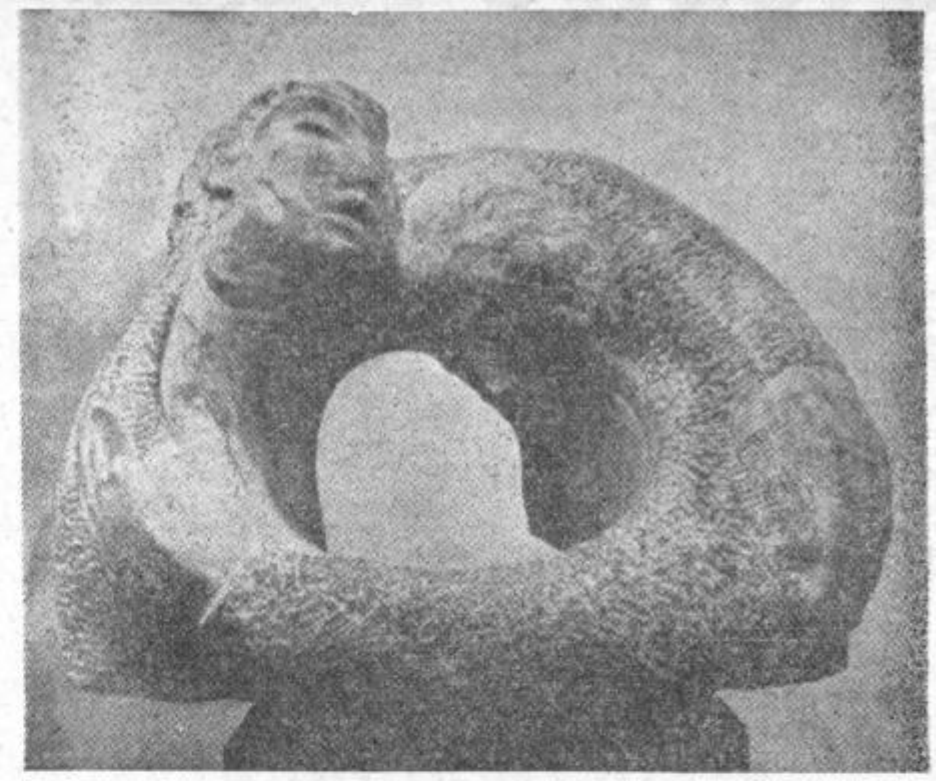

je imenoval ameriški kipar Abate svojo skulpturo iz lesa. Četvero oklenjenih rok in dva obraza naj bi simbolizirala prva človeka? Morda tudi prstan? Vsekakor je delo po svoje zanimivo.

KRATKE VESTI

IZ ŠTOR

Prejšnji teden je bil v Štorah sestanek članov pevskega zbora Svobode. Udeležil se ga je tudi predsednik Okrajnega sveta Zveze Svobod in prosvetnih društev Celje, tov. **Andrej Svetek.** Razpravljali so o delu moške pevske sekcije in o pripravah za nastop na prvomajski proslavi, ki bo v Štorah 30. aprila zvečer. Sklenili so, da bodo svoj pevski zbor povečali od dosedanjih 11 na 40 pevcev, izboljšali kvaliteto dela in naštudirali več novih delavskih pesmi.

IZBOR FILMOV BI BIL LAHKO BOLJŠI

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev v Šoštanju se je sestal z upravniki štirih kinopodjetij. Razpravljali so o vprašanju kvalitete filmov. Ugotovili so, da prevladujejo filmi s plehko vsebino, ki je našemu človeku odmaknjena in tuja.

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev se zaveda, da slabi filmi kvarno vplivajo na miselnost naše mladine. Izbor bi lahko bil boljši, kvalitetnejši. Razmerje med slabimi in dobrimi filmi bi bilo moč spremeniti.

Nadalje so na sestanku govorili o programskih svetih, ki jih bodo ustanovili pri vseh kinopodjetjih. Ti sveti bodo odločali, katere filme bo mladina lahko gledala in katere ne.

IZ PESJEGA

V Pesju pri Velenju bodo člani dramske sekcije 12. aprila uprizorili ljudsko igro »Dekle s Trente«, v Škalah pri Velenju pa pripravljajo Kačevo igro »K mamici«.

film•film•film•film•film•film

IZ FILMSKEGA SVETA

Neki reporter si je zaželel intervju z Marlonom Brandom. V svoji beležnici je našel telefonsko številko, zavrtel je telefon, in ko se je na drugem koncu žice javil ženski glas, vprašal:

»Oprostite, je tam Marlon Brando?«

»Sveta nebesa!« je vzkliknil glas. »Ne, ampak želela bi si pa, da bi bil tukaj.«

Joan Crawfordovo so vprašali, kaj meni o kralju rock 'n rolla.

»Ko sem ga videla prvič na televiziji, sem mislila, da se mi je pokvaril sprejemnik,« je odgovorila.

Francoski novinar Andre Michel se je razgovarjal z novinarji o problemih širokega platna. »Obstajajo celo igralke,« je rekel, »ki so kot ustvarjene za široko platno — Martin Carol na primer, ki igra večino svojih vlog v horizontalni legi...«

Poročno sceno filma »Nevesta je bila prelepa« so snemali v eni najstarejših cerkev v Parizu. Ko je šla Brigitte Bardot v odmoru preko ceste v okrepčevalnico, jo je obkrožila gruča otrok. Zbrali so se okoli njene mize in z izgubljenimi očmi sledili njenim gibom. Igralki ni preostalo drugega, kakor da jih povabi na sladoled. Ko je to videl njen partner Louis Jourdan, je zmajal z glavo in dejal: »Svarim te, jutri bodo po vsem Parizu govorili, da celo mladoletne zapeljuješ.«

Od Tabora nas pot popelje po ozki občinski cesti pod vznožje čudnega hriba Krvavice, ki se kot nekaka ozka zelena kupola dviga pod nebo. Na vrhu tega hriba je v času Celjskih grofov stal grad Ostrovica, katerega skromni ostanki še danes samevajo v senci smrek. Grad, ki ga vidimo na sliki je bil zgrajen pozneje. Pravzaprav je poslopje, ki ga ljudje imenujejo »grad«, le pristava graščine, ki so jo tu v 17. stoletju postavili Čratenbahi. V devetnajstem stoletju so pristavo preuredili. Nekaj časa je bila v njej tudi šola.

Grad Ostrovica je po zapiskih v Celjski kroniki dejanski kraj smrti Veronike Deseniške. Pisateljica Ana Wambrechtsamerjeva pa v svoji knjigi, ki jo je letos izdala mariborska založba »Obzorja«, ta dogodek opisuje takole:

zame. Stopal je ob sivi steni sem in tja in stresal roke, ko da mora otresti vodo z njih. Svetle kaplje so padale z njih na tratino. Na njegovem usnjenem jopiču in oklepu so se poznali mokri madeži.

V kotu je stala vsa zarasla sredi zeli in trave, velika, stara vodna kat, ki je bila na zgornjem robu že preperela in razjedena. Vanjo se je stekala po leseni cevi kapnica s strmih skrilastih streh. Od dežnice zadnjih tednov je bila polna do vrha in siva vodna gladina je nalahno valovala sem in tja, kako da jo je bil kdo siloma razgibal. Plevel se je mokro svetil in je bil pohojen. Pristopil sem, zagledal najprej svojo zlivajočo se zrcalno podobo in globlje spodaj gospo Veroniko, belo in nemo, strmečo s široko razprtimi očmi. Bila je utopljena.

V gostem jesenskem dežju sem jahal popoldne po hribu navzdol. Oskrbnik in njegov hlapec sta bila odšla z zakritimi nosili po rjavem, ozkem kolovozu. Šla sta, da najdeta na preprostem kmečkm pokopališču skromen grob za Veroniko, zakonsko ženo celjskega dediča.

Jahala je k poroki, ko so vozili gospo Elizabeto po Savi navzgor k minoritom. Zdaj sta si bili obe enaki in jetnik v Friderikovem stolpu je bil zdaj drugikrat vdovec. Prvič je bil postal po lastni volji in z lastno roko. Drugikrat pa po roki nekdanjega pajdaša, ko je zoper srečo in pravico svoje prve žene grešil, da mu bo v bolečino in večno kesanje.

Gospod Jošt je obstal daleč na polju, kjer se je njegova pot ločila od moje. Stal je nepremično in zdelo se mi je, da je poželjivo užival, ko so mu goste deževne kaplje polzele med prsti. Rokavice in vajeti je držal z levico. Ni me pogledal, ko sem pridržal konja ob njem. Glasno mi je govoril, pa le spet tako, kakor bi govoril sam s seboj: »Vidiš, Aprehar, tako je moralo priti. Takrat je bilo v Desenicah sonce na travniku pod stolpom. Tu pod Ostrovico je vse pokošeno in golo in brez sonca. Zakaj se je obrnila k Frideriku? Ko bi bila šla z menoj, bi bilo vse bolje. — Friedrichstein bo padel, hej, ljubezensko gnezdece!« Potem je odhajal. Dež in megla sta šla za njim. Živega nisem nikoli več videl.

Premočen in z blatom oškropljen sem pozno zvečer gospodu Hermanu v Spodnjem gradu novico sporočil.

»Utonila da je v kadi?« je vprašal.

»Da, gospod.«

»Jošt ve, da hudiči samo v ognju ali vodi umrejo. Zdaj pa še Friedrichstein.

DVE USPELI PRIREDITVI

Prosvetno društvo »CVETKE JERINOVE« iz Kompol nad Štorami je preteklo nedeljo zvečer v veliki dvorani zadružnega doma v Šentjurju pri Celju priredilo pester zabavni večer s kulturno-umetniškim sporedom. Program so izvajali veseli instrumentalni kvintet Kompole, moški pevski zbor in folklorna skupina, ki je s sedmimi pari v narodnih nošah izvajala narodne plese. Gledalci, ki so kljub slabemu vremenu napolnili dvorano do zadnjega sedeža, so bili s prireditvijo zelo zadovoljni in želijo, da jih člani tega društva še obiščejo. Pri izvajalcih programa je posebno pohvalno to, da je večina mladink in mladincev, mnogi od njih so mladi delavci iz Železarne Store.

Slično prireditev je to društvo priredilo tudi v Slivnici pri Celju. Tudi tamkajšnja udeležba je dokazala, da so gledalcem zelo všeč narodni plesi.

Kraj Veronikine smrti

To je bil črn dan na Ostrovici kakor tudi na Friedrichsteinu. Gospod Herman je poslal svoje žolnirje v kočevsko deželo in vse, ki so tam na gradu čakali svojega osvobojenega gospoda, so spravili v Celje pred starega grofa sodbo.

Na Ostrovici je poklical gospod Jošt v ozkem, visoko obzidanem dvorišču tamkajšnjega oskrbnika in oskrbnico. Morala sta po Veroniko v vozo. Mene je poslal v grad, ki je bil samoten in prazen, neprijazen in brez vsake oprave. Globoko spodaj v kletnih vozah je bila strahotna druščina. To so bili tisti, ki so se pred Hermanovim obrazom tako hudo pregrešili, da niso več smeli gledati dneva, svetlega obličja božjega.

Zdelo se mi je, da slišim v globini nekega pustega hodnika rožljanje verig in težke korake. Pa nisem videl nikogar, da bi prihajal.

Dnevna luč, ki je padala skozi nizke line v debelem zidu, ni bila več tako svetla kakor poprej.. Najbrž se je pooblačilo. Senca oblakov je vse pomračila. Bilo mi je tesno na ozkih hodnikih. Rajši sem pogledal za gospodom Joštom.

Sredi dvorišča sta stala kakor poprej, ko sem odšel, najina konja. Sicer je bil samo še gospod Jošt na dvorišču. O oskrbniku, njegovi družini ni bilo ne duha ne sluha. Soteščan se ni zmenil vozu. Šla sta, da najdeta na preprostem kmečkm pokopališču skromen grob za Veroniko, zakonsko ženo celjskega dediča.

Jahala je k poroki, ko so vozili gospo Elizabeto po Savi navzgor k minoritom. Zdaj sta si bili obe enaki in jetnik v Friderikovem stolpu je bil zdaj drugikrat vdovec. Prvič je bil postal po lastni volji in z lastno roko. Drugikrat pa po roki nekdanjega pajdaša, ko je zoper srečo in pravico svoje prve žene grešil, da mu bo v bolečino in večno kesanje.

Gospod Jošt je obstal daleč na polju, kjer se je njegova pot ločila od moje. Potem je opravljeno. »Pobrisal je z roko po mizi, ko da je nekaj sitnega od sebe spravil. »Pokliči mi Miklavža.«

Drugi dan je prišlo sporočilo z Ostrovice, da so gospo Veroniko borno in s skromnim spremstvom kakor kmečko žensko v Braslovčah pokopali. Odtistihmal je prišlo nekaj čudnega med ljudstvo. Skrivaj in javno je vse govorilo o Humu pri Laškem trgu in o zakletem farovžu, kjer da se marsikatero noč spet prikazuje uročeno dekle, ki pri pogreznjenem zlatu neki odrešitelja čaka. Odrešil je pa ni do današnjega dne še nihče.

življenje na naši vasi

Pomlad še ni oživela drevja in grmovja ob potoku z zelenjem. Ob križpotju cest v Šentjur, Dramlje in Celje pa ponosno stoji znanilka napredka kmetijstva v tem kraju — hmeljska sušilnica. Na jesen, ko bo hmelj obran, se bo sušil v tej stavbi in ga ne bo treba več voziti v Žalec. Hmeljarstvo tostran Celja je na »pohodu«.

MLADI ZADRUŽNIKI V LJUBNEM IN NJIHOVI NAČRTI

Aktiv mladih zadružnikov v Ljubnem, v katerem zelo uspešno dela blizu petdeset mladih kmečkih deklet in fantov, se polagoma spreminja v pravcato gospodarsko telo. Bržčas so si edini v prepričanju, da je teoretičnemu znanju potrebna temeljita praksa. Sodoben kmečki človek mora vedeti kaj in kako, mora pa vse tudi znati narediti. V preteklizimi so imeli več tečajev.

Naredili so si tudi načrt za delo v letošnjem letu. Tako bodo očistili dva hektarja zadružnih pašnikov. Poleg tega bodo uredili sadovnjak, ki ima en hektar površine. Tu bodo vpeljali sodobne gnojilne in škropilne poizkuse in organizirali več tečajev za izpopolnjevanje strokovnega znanja v sodobnem kmetovanju in kmečkem gospodinjstvu. Sklenili so, da bodo pridobili vsaj 40 naročnikov za zbirko »Kmečke knjige«.

Ker pa aktiv dela v izrazitem živinorejskem kraju, bodo letos dobili več telic sivorjave pasme, ki jih bodo sami vzgajali. Da pa bi bilo njihovo delo čim bolj povezano z zadrugo, so v upravni odbor zadruge izvolili svojega zastopnika. -ko-

ZADRUŽNIKI V LJUBEČNI SO SE POMENILI...

V ponedeljek so se zbrali zadružniki v Ljubečni k letnemu občnemu zboru. Odborniki, ki so poročali o uspehih v preteklem letu, so imeli dosti povedati. Zadruga je imela lepe uspehe. Hmeljarji pridno postavljajo žičnice, mnogi kmetje pa sadijo jagodičevje. Sadjarji so z uspehom škropili drevje proti kaparju, tista drevesa pa, ki so preveč poškodovana, so podrli in jih nadomestili z zdravimi žlahtnimi sortami.

Zelo pohvalno je, da so zadružniki dobiček lanskega leta vložili v dograditev zadružnega doma.

SEDEM TRAKTORJEV V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

Kmetijske zadruge v Zgornji Savinjski dolini, ki gojijo hmelj, so te dni dobile sedem traktorjev tipa »Steyer«. Traktorje je dala poslovna zveza v Žalcu. S temi traktorji bo obdelava hmeljišč veliko hitrejša, boljša in cenejša. Traktorji imajo osem različnih priključkov za razna opravila tudi izven hmeljišč. R. Z.

NOVI TRAKTORJI TUDI V ŠMARTNEM OB PAKI

Kmetijska zadruga v Šmartnem ob Paki je dobila tri nove traktorje. Fantje, ki so dokončali traktorski tečaj, jih že z uspehom vodijo. Ravno po zaslugi teh »železnik konjev« je na tem področju spomladanska škropilna akcija sadnega drevja domala končana. Prejšnja leta, tako poročajo, v tem času še dobro začeli niso. Z. K.

KMETIJSKA ŠOLA V VITANJU IMA USPEHE

Kmetijska nadaljevalna šola v Vitanju obstoja že drugo leto. Letos jo obiskuje 36 mladincev. Strokovne predmete predavajo strokovnjaki iz Strmca in Konjic, ostale predmete pa učitelji iz Vitanja. Mnogi oiskovalci prihajajo tudi po dve uri daleč.

Pridna so tudi dekleta, ki so čez zimo obiskovala dva tečaja, kjer so se učila kuharske spretnosti in pa ročnega dela. Ta dva tečaja je uspešno vodila tov. Kravaričeva. Fantje pa bodo svoje znanje v letnem času praktično uporabili na ekonomiji in predvsem doma. Posvečajo se tudi zapuščeni panogi kmetijstva — čebelarstvu.

IZ ŽIVLJENJA SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Na zadnji seji sindikalne podružnice »Kovinotehna« Celje so sklenili, da bodo 11. maja, na prvi tovrstni polletni konferenci v podjetju, pregledali dosežene uspehe. Odbor se je odločil za polletno konferenco zaradi tega, ker je na občnem zboru nemogoče izčrpno pregledati delo v posameznih panogah. Konferenca je potrebna, da bi delo še izboljšali, napake pa odpravili.

Ustanovili so tudi moški pevski zbor, ki pa bo deloval tudi v sklopu celjske Svobode.

LETOS NAD STO MILIJONOV ZA KMETIJSTVO V KONJIŠKI OBČINI

Na poslovni zvezi v Slovenskih Konjicah pravijo, da bodo letos za kmetijstvo uporabili nad sto milijonov dinarjev. Del tega denarja dobo porabali za melioracije zemljišč in regulacije nekaterih potokov med Zrečami in Ločami. Velik del teh sredstev bodo porabili tudi za ureditev novih kmetijskih nasadov in zgraditev sušilnice, ki bo stala najmanj 10 milijonov in jo bo zgradilo dodače gradbeno podjetje.

Sredstva, ki bodo vložena za napredek kmetijstva, daleč presegajo vsoto, ki jo bodo letos v obliki davkov kmetje dali družbi. V konjiški občini bo v letošnjem letu z davki zbranih okoli 44,5 milijonov dinarjev. To se pravi, niti polovica zneska, ki bo v kmetijstvo vložen. L. V.

USPEHI IN NAČRTI SLIVNIŠKIH ZADRUŽNIKOV

Na letnem občnem zboru slivniške zadruge so z veseljem ugotovili, da so za njimi zelo dobri uspehi; načrt, ki so si ga sestavili, pa obeta še večje uspehe.

Najprej o delu v preteklem letu:

Število članov se je dvignilo od 156 na 236, mednje pa je prišlo tudi 26 mladih zadružnikov. Zadruga je ustvarila 2 milijona 192 tisoč din čistega dobička, katerega so porazdelili v razne sklade. Del sredstev bodo uporabili za plačilo anuitet elektrifikacijskih posojil. Promet, ki ga je zadruga ustvarila, pa znaša skoraj 55 milijonov dinarjev.

In načrti?

Čim prej bodo opustili vse nekmetijske dejavnosti. V tem letu bodo investirali nad 10 milijonov v razna dela, polovico tega zneska pa za regulacijska dela in melioracije. Ustanovili bodo odsek »Samopomoči« za vse zadružnike, ki se bodo poslej lahko brezplačno zdravili v bolnišnici do 20 dni letno. F. S.

KZ BRASLOVČE IMA RAZUMEVANJE ZA KULTURNO DEJAVNOST

Upravni in nadzorni odbor Kmetijske zadruge v Braslovčah sta sklenila, da bo zadruga po navodilih Prosvetnega servisa Ljubljana restavrirala dvorano bivšega kulturnega doma v Braslovčah, ki je vsa leta doslej služila le kot skladišče. Zadruga je v te namene dala na razpolago 2 milijona, za kar so ji Braslovčani zelo hvaležni.

Na nedavnem letnem občnem zboru zadruge je bil izvoljen nov odbor in domačini upajo, da bodo novi člani kazali za kulturno prosvetno dejavnost isto zanimanje, kot ga je kazal stari odbor.

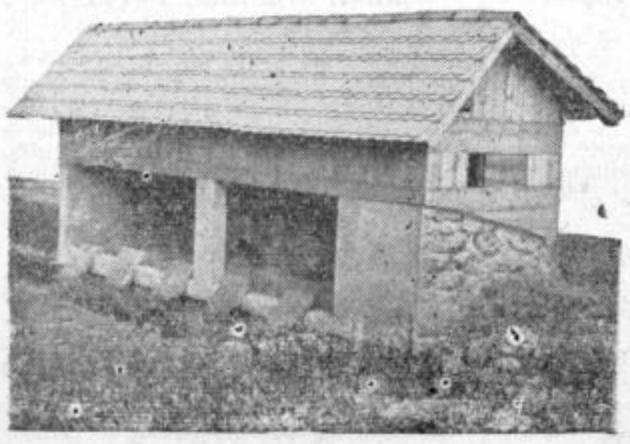

Braslovške žene slovijo kot zelo iznajdljive in so bile med prvimi v celjskem okraju, ki so si uredile javno pralnico, odnosno perišče. Sosede-Kamenčanke pa so jih nedavno le prekosile, ko so odprle prvo pralnico zaprtega tipa, ki jo vidimo na sliki. Perice lahko tudi v deževnih dneh perejo na cementnih »plohih« pod streho. Pravijo, da je perišče skoraj vedno zasedeno, toda naš fotoreporter ni imel sreče, da bi s periščem »ujel« tudi perice.

Direktorju niso bile všeč volitve

Pred dnevi so v obrtnem podjetju Slikarstvo »DOM« volili delavski svet. Volitve so potekale v redu, toda zastonj. Direktorju izid volitev ni bil povšeči.

Zakaj?

Želja direktorja je bila, da bi bila v delavski svet izvoljena tudi računovodkinja. Če je to prav ali ne, v to se ne bomo spuščali. Zakaj je tako želel, o tem tudi ne bomo govorili niti raziskovali. Bržčas je direktor želel, da bi bila računovodkinja na tak način vedno pri roki, če bi člani delavskega sveta hoteli zvedeti kakšne finančne in knjigovodske podatke. Sicer je to njihova stvar — oni že vedo kaj bi radi.

Toda stvar se je toliko obrnila, da računovodkinja ni bila izvoljena. Morda celo ni bila na kandidatni listi? Direktorju pa to ni šlo v glavo. Po njegovem bi morala biti izvoljena, zato si je privoščil dejanje, ki je menda edinstveno pri nas. Vzel je volilne listke iz skrinjice in jih raztrgal, potem pa zahteval nove volitve.

Nadaljevanje je jasno. Dogodek je prevzelo v obravnavo javno tožilstvo. Prvotne volitve bodo bržčas res razveljavljene, vendar ne tako kot je želel direktor.

Zaključna točka »PROSTI PRETEP« NA VRANSKEM

Ni rečeno, da občni zbor Kmetijske zadruge na Vranskem ni bil po svoje uspešen. Pogovorili so se o marsičem, napravili so si načrt za bodoče leto. Vse pa le ni bilo v redu.

Zgodilo se je namreč, da sta si na občnem zboru »skočili v lase« dve skupini. Nekateri pravijo celo, da so se šli »klerikalce in liberalce«. Najprej so ga polomili, da so ljudi zvabili na zbor z obljubo ene klobase in pol litra vina. Nadalje so »vsekali mimo«, ko niso določili, kdo ima pravico glasovati o raznih sklepih, pač pa so se oglašali in dvigali roke navskriž kar vsi, ki so bili v dvorani, pa če so bili člani ali ne. Nekateri so občni zbor, katerega naloge so lahko vsakemu človeku jasne, izkoristili za obračunavanja, obrekovanja in besedičenja o nevažnih stvareh.

Kaj je potem čudnega, če se je »ta veseli del« občnega zbora končal takole, kot vidimo na naslednji risbi.

Menda bo v vranski zadrugi le ena najvažnejših nalog v prihodnjem letu, da bodo skovali večjo enotnost, kajti trenja uspehom zadruge le škodujejo. Svojo živahnost pa bi naj raje usmerili v napredno kmetijsko gospodarjenje.

Kratke iz konjiške občine

V enem tednu se marsikaj zgodi. Vse se vedno ne da opisati, nekateri dogodki so tudi taki, da ne zanimajo širšega kroga ljudi. Vsekakor pa mislim, da ne bo napačno, če napišemo...

— da so na skupnem posvetovanju predsednikov DS in UO ter sindikalnih odborov iz podjetij v občini govorili o reviziji premijskih pravilnikov ter o pripravah za volitve DS. Večina podjetij v občini je že pristopila k reviziji premijskih pravilnikov v smislu znanih načel in izkušenj iz minulega leta. Vse kaže, da premije ne bodo šle v širino tako kot lani.

— da bodo sredi tega meseca po vseh volilnih enotah konjiške občine zbori volivcev, na katerih bodo obravnavali predlog občinskega družbenega plana in proračuna za letošnje leto. Zbori volivcev bodo tudi v enotah zbora proizvajalcev. Na občini računajo, da bodo po končanih zborih družbeni plan sprejeli še ta mesec.

— da so na zadnji seji Obč. komiteja ZKS v Slov. Konjicah razpravljali tudi o osnutku programa ZKJ. Sklenili so, da bodo člani komiteja program preštudirali in pomagali pri razpravah v osnovnih organizacijah ZKS. Med prvimi so k temu že pristopili v tovarni usnja KONUS.

— da se v Slov. Konjicah že pripravljajo na proslavo letošnjega 1. maja. Kot vsako leto bo tudi letos na večer pred praznikom v kulturnem domu slavnostna akademija. Že v času pred praznikom pa bo šahovsko društvo pripravilo sindikalni šahovski turnir, na katerem bodo sodelovali šahisti iz posameznih sindikalnih podružnic. Na sam praznik pa bo Avto-moto društvo pripravilo ocenjevalne moto dirke na progi Slov. Konjice—Žiče—Tepanje—Oplotnica—Slov. Konjice.

Komunalna dejavnost v Celju

Letošnja zima in vmesno deževje nista zavrli komunalnih del v našem mestu in so gradbena podjetja stanovanjske gradnje na Otoku brez prekinitve lahko nadaljevala skozi vso zimo. V teh dneh pa bi lahko pričeli še marsikatera gradbena dela, vendar Svet za gradnje in komunalne zadeve še danes ne ve, s kakšnimi sredstvi bo razpolagal, ker občina družbenega načrta in proračuna še ni sprejela. Sicer pa se začete gradnje povsod nadaljujejo.

Prebivalci Lisc so upravičeno nestrpni, ker že dalj časa gledajo ves pripravljeni material za gradnjo prepotrebnega mostu, z gradnjo pa vendarle še niso pričeli. Toda na Svetu za komunalno zagotavljajo, da bodo prva dela, ki jih bodo po sprejetju proračuna pričeli — most čez Savinjo v Liscah.

Pripravljalna dela za regulacijo Savinje v VII. etapi so v teku. Podjetje Hidrogradnja iz Zagreba si že pripravlja gradbišče in vse kaže, da bo regulacija Savinje v mesecu maju v polnem razmahu.

CELJSKI TEDNIK V VSAKO HIŠO

žena • dom • družina • žena • dom • družina

Legalizacija splava - surov napad na položaj žene

V zadnjem času se v naši javnosti mnogo razpravlja o legalizaciji splava in kontracepciji. Ali naj se borimo za zakon, ki bi dovoljeval prekinitev nosečnosti, če žena noče ali ne more roditi (abortus) — ali naj se borimo, da bi žena zanosila samo takrat, kadar bi hotela roditi (kontracepcija)?

Pred dnevi je bila pri IS Ljudske skupščine Slovenije tiskovna konferenca, na kateri so svoja mnenja o tem vprašanju podali zdravniki-ginekologi in zastopniki družbenih organizacij. Problem so vsestransko osvetlili in so bila mnenja sledeča: *Abortus je za ženo škodljiv, zato se moramo boriti proti njem! Legalizacija splava bi v današnji Jugoslaviji pomenila korak nazaj! Proti abortusu se ne moremo boriti z abortusom!* In končno: *legalizacija abortusa bi pomenila surov napad na položaj žene, zato bo naša žena z vso energijo podprla borbo, da se prepreči legalizacija splava v socialistični Jugoslaviji.*

Število abortusov v naši državi zadnja leta katastrofalno narašča. Samo v Sloveniji je v letih od 1952 do 1957 poraslo za 1700 %. Vsaka nasilna prekinitev nosečnosti je za ženo škodljiva — v tem so si edini vsi zdravniki. Posledice so mnogokrat usodne za ženo. Pri nas navadno govorimo samo o teh večjih, »usodnih« posledicah splava (ko žena umre), vse premalo pa obravnavamo drobne posledice, ki jih je ogromno. Mnoge žene po abortusu bolehajo leta in leta. Sterilnost, izvenmaternična nosečnost, nepravilna lega otroka v materinem telesu — so najčešče posledice abortusa. Tem hujše pa so posledice, če abortus opravi nevešča roka mazača.

Število nedovoljenih abortusov pri nas je tako naraslo, da že resno zavira delo na ginekoloških oddelkih. Z uzakonitvijo splava pa bi bilo to stanje še neprimerno hujše, saj ne le da naši maloštevilni ginekologi ne bi bili kos svojemu delu, temveč bi bile tudi bolnišnice prenatrpane (prenatrpane so že danes!). Zdravniki pravijo, da bi žena po abortusu morala prav toliko časa ležati kot po porodu (9 dni), če bi se hotela izogniti večjim posledicam. Tega pa si v Sloveniji za enkrat ne bi mogli privoščiti, ker bi pri takem številu abortusov morali odkloniti vse ginekološke bolnice.

EDINA REŠITEV — KONTRACEPCIJA

Žene so v neznosnem položaju in treba bi bilo nujno nekaj ukreniti. Najidealnejša rešitev bi bila, da žene, ki nočejo roditi, ne zanosijo. Torej kontracepcija. Kontracepcija in legalizacija splava pa sta žal, nezdružljivi. In legalizacija abortusa bi popolnoma zavrla širjenje kontracepcije. Danes so proti kontracepciji le še tisti, ki si z nedovoljenimi splavi služijo denar (mazači. V kolikor še nismo, bo potrebno po vseh kolektivih, ki v pretežni meri zaposlujejo žensko delovno silo, po ženskih društvih in organizacijah, pa tudi po šolah, pristopiti k primerni propagandi, da bodo žene in mlada dekleta zadostno poučena o teh vprašanjih. Treba bo nuditi uspešna kontracepcijska sredstva, ki jih pri nas že izdeluje »Sava«, »Lek« in »Ris«. Za kontracepcijo bo treba zainteresirati vse zdravstvene delavce, babice, zaščitne sestre po obratnih ambulantah, starše in vzgojitelje. Ne bi bilo napak, če bi tudi mi sledili naprednim državam Danski Švedski in še nekaterim, kjer do 90 % spolne vzgoje opravijo šole. Naši napredni pedagogi, predvsem zdravniki sploh vztrajajo na stališču, da je nujno vpeljati v naše šole pouk spolne vzgoje. Nujno bo tudi, da dobimo več literature o spolni vzgoji, ki je pri nas občutno primanjkuje in doraščajočemu mladincu prav za prav nimamo kaj dati v roko. Društva prijateljev mladine, Zveza ženskih društev, RK in drugi pa bi morali skrbeti tudi za prosvitljevanje naših staršev, ki so dostikrat še zelo zastarelih nazorov in spolno vzgojo mladega človeka samo zavirajo.

Ko že odpiramo najrazličnejše posvetovalnice in svetovalnice, nikakor ne smemo pozabiti tudi na posvetovalnice o spolni vzgoji. Pri nas že obstoja nekaj posvetovalnic za kontracepcijo, vendar se opaža, da obisk žena ni zadovoljiv. To je dokaz, da smo doslej v vzgojnem pogledu vse premalo delali z ženami po naših kolektivih in da smo jih vse premalo seznanili s posledicami abortusa in vlogi kontracepcije. Ginekolog svetovnega slovesa je nedavno izrazil, da so žene v naši državi lahko serčne, da ljudska oblast kontracepcijo propagira in celo podpira.

Pri nas ta pereči problem rešujemo sila počasi, toda prevzgojo staršev, vzgojiteljev in mladine, ne moremo doseči kar čez noč. Za širjenje kontracepcije bi morala biti najvztrajnejša borka ravno žena, ker ona nosi posledice legalnih ali nelegalnih splavov. Prav tako pa bi morala za kontracepcijo biti zainteresirana celotna družba, saj lahko le *zdrava žena* uspešno vrši proizvodne in druge naloge, in le *zdrava žena* poraja zdrav rod.

iz Celja in zaledja

OB GROBU GIMNAZIJSKEGA RAVNATELJA

Martina Mastnaka

Nenadejano nas je pred dnevi zapustil vzoren vzgojitelj in učitelj mladega rodu, velik narodnjak, priljubljeni profesor **Martin Mastnak.** Rodil se je leta 1879 v Sedini pri Dramljah kot sin kmečkih staršev. Osnovno šolo je obiskoval v Dramljah, gimnazijo v Celju, visoko šolo pa na Dunaju, kjer je študiral klasično filologijo (latinski in grški jezik). Po končanih študijah je najprej služboval na gimnaziji v Gorici, pozneje pa tudi v Trstu. Leta 1918 je prišel na celjsko gimnazijo, kjer je ostal vse do leta 1935, zatem pa je prevzel posle ravnatelja klasične gimnazije v Mariboru, kjer je služboval vse do izbruha druge svetovne vojne. Okupator ga je izgnal v Srbijo, kjer je bil nekaj časa ravnatelj jagodinske gimnazije. Po osvoboditvi je še eno leto poučeval na celjski gimnaziji, nakar je stopil v zasluženi pokoj.

Pokojnik je užival vsesplošni ugled svoje okolice. Svojo pristno kmečko naturo je oplemenitil z najlepšimi ideali, ki mu jih je nudila temeljita klasična vzgoja, z globokim smislom za resnico in pravico, pristnost in lepoto. Že kot zrel mož je z veseljem prijel za vsako kmečko delo in je rad zahajal v svojo rodno vas. Ljubil je prirodo, predvsem planine in redno je zahajal tudi v sokolsko telovadnico.

Svojim dijakom je bil zgleden profesor in ravnatelj — ni jim bil samo učitelj, temveč pravi prijatelj in dobrotnik. Zato ne žalujejo za njim samo njegovi sorodniki, razredčene vrste prijateljev in sodelavcev. Spoštljive spomine nanj obujajo tudi številni učenci širom po naši domovini.

SMRAD PRED OKOLIŠKO ŠOLO IN VRTIČKARJI

Vsako leto se pri vrtičkarjih v Drapšinovi ulici ponavlja ista pesem: ko začno s spomladanskimi deli na vrtu, polivajo zemljo z greznico, ki jo pustijo na njivi po nekaj dni. Mimoidoči si zatikajo nosove, prav tako pa tudi otroci, ki hodijo v šolo in iz nje. Šolske učilnice pa morajo biti v teh dneh tesno zaprte. Prebivalci te okolice se čudijo, da sanitarna inšpekcija to dovoljuje. Upamo, da se je to letos poslednjikrat ponovilo.

Prizadeti

Celjski trg v tem tednu

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor). Krompir 13—14 (16—18). Čebula 60 (50—80). Česen 200 (170—200). Fižol v. 100 (80—100). Fižol n. — (50—70). Solata 200 (200—400). Cvetača 90 (—). Špinača 100—150 (150—250). Radič 100 (150—350). Motovilec — (200—300). Regrat — (100—200). Zelje gl. 80 (20—40). Zelje rib. 40 (40). Repa rib. — (50). Pesa 50—60 (40). Kis — (35—40). Ohrovt 25 (40—60). Peteršilj — (60—120). Zelena — (100 do 120). Korenjček 40—50 (20—80). Koleraba — (25—35). Hren — (150—200). Por 40 (40—60). Redkev — (20—40). Redkvica 100 (100). Sadje suho (1600). Orehi celi 250 (250). Orehi luščeni 800 — (120—180). Slive suhe 250 (—). Gobe suhe — (750—800). Rozine 440 (—). Mandeljni 1400 (—). Limone 260 (—). Pomaranče 220 (—). Orašidi 560 (—). Ribe — (150). Jabolka 110 (100—180). Mleko — (36). Skuta — (160). Smetana — (240). Jajca — (14—18). Zajci — (200—500). Kure — (480—750). Piščanci 500 (250). Koruza — (45—50). Pšenica — (50). Oves — (40). Ječmen — (40). Rž 38 (40). Kumare kisle — (120). Paradižnik kons. 120 (—). Gobe sivke — (100—120). Banane 530 (—).

gibanje prebivalstva

V času od 29. marca do 5. aprila 1958 je bilo rojenih 26 dečkov in 24 deklic.

Poročili so se:

Mihael Hliš, topilec in Kristina Butolen, pomožna delavka, oba iz Celja. Anton Arčan, mehanik iz Bukovžlaka in Ivana Vetter, uslužbenka iz Slov. Gradca. Janez Cerjak, gradbeni tehnik in Alojzija Drobne, uslužbenka, oba iz Celja. Ciro Djurdjovac, oficir JLA iz Zagreba in Marta Ramskugler, nameščenka iz Celja. Ignac Lapornik, rudar iz Brezna in Bernardina Zgajner, kuharica iz Celja. Vladimir Kropec, rudar in Marija Ambrož, gosp. pomočnica, oba iz Celja.

Umrli so:

Ignac Juvan, dijak iz Celja, star 16 let. Primož Markič, upokojenec iz Zagorja ob Savi, star 68 let. Martin Mastnak, upokojeni profesor iz Celja, star 79 let. Terezija Juraja, gospodinja iz Jazbin, stara 48 let. Matilda Halužan, gospodinja iz Prišlina, stara 65 let.

kronika nesreč

KRONIKA NESREČ

V Cinkarni je padel pri delu delavec Anton Podkrižnik. Zlomil si je nogo.

Kolesar je na ulici v Celju podrl Ivano Karič. Pri padcu si je zlomila roko.

V Kozjem si je pri padcu poškodoval nogo Mirko Završnik.

Na cesti na Polulah sta trčila kolesar Andrej Jagorinec in motorist Karl Cvikl. Oba sta dobila pretres možganov. Nezavestna sta bila prepeljana v bolnišnico.

Pri padcu si je poškodovala hrbtenico Antonija Zavšek iz Slanc.

V Levcu je kolesar povozil Marico Rebernak. Dobila je težjo poškodbo na nogi.

Na železniški progi proti Šoštanju je odbil vlak Nežo Sajevic. Težko poškodovano so prepeljali v bolnišnico.

S kolesom je padel in si pri padcu poškodoval glavo Martin Mastnak iz Bukovja pri Slivnici.

Ivan Roger iz Kaple vasi pri Preboldu je padel in si poškodoval nogo. Tudi Jože Zgajner iz Višnje vasi pri Vojniku je pri padcu dobil poškodbo na nogi.

Kmetu Ivanu Pušniku iz Kaple vasi se je med vožnjo na cesti splašil konj. Voz in voznik sta zadela v obcestni kamen. Pušnik je obležal nezavesten. Zdravi se v celjski bolnišnici.

Magdalena Kolar iz Okroga pri Ponikvi je padla in si zlomila nogo. Tudi 14-letni Branko Šošterič iz Zagorja pri Lesičnem si je pri padcu zlomil nogo.

Z možnarjem je streljal Jakob Lokan iz Matk pri Preboldu. Možnar je razneslo. Lokan je dobil težke poškodbe na glavi in oči. Prepeljali so ga v bolnišnico v Maribor.

Posestnika Ivana Podplatar iz Dolge gore pri Ponikvi je konj udaril s kopitom po glavi in ga težko poškodoval.

Osemletna Marija Smid iz Nimnega pri Rogaški Slatini je streljala s karbidom. Bila je poškodovana po telesu.

Pri delu v Ciakarni si je težko poškodoval roko delavec Stefan Hohman.

Pri delu v lesnem obratu »Savinja« v Celju je cirkularka odrezala dva prsta na roki delavcu Jakobu Padel.

V pretepu v Dolenji vasi pri Preboldu so zlomili nogo Francu Krištofu.

Leopold Krajnc iz Šmarja pri Jelšah je padel z motorjem. Dobil je pri padcu poškodbe na glavi in pretres možganov.

Vključujte se v konjeniški šport

Klub za konjeniški šport v Celju je imel pred nedavnim svoj redni letni občni zbor, katerega so se poleg zastopnika republiške zveze udeležili tudi zastopniki sosednih klubov. Pred občnim zborom so si delegati ogledali hleve, opremo, vozni park in konje ter naprave kluba, ki so v vzornem redu. Kot pomanjkljivost bi lahko omenili le to, da ima klub premalo lastnih trenerjev in da doslej še ni znal množično pritegniti ljudi za ta plemeniti šport.

Ko je nekaj dni pozneje imela republiška zveza za konjeniški šport svojo letno skupščino, so ugotovili, da je celjski klub eden najboljših. Njegov gospodar, tov. Jože Modec je ob tej priliki prejel od republiške zveze tudi zasluženo priznanje in simbolično darilo.

TEČAJ ZA MOPEDISTE V CELJU

Vedno večji promet na naših cestah zahteva od vsakega državljana najstrožjo prometno disciplino. Nedisciplina povzroča številne prometne nesreče s težkimi posledicami za našo skupnost.

Letos se stanje prometa ni izboljšalo. Do sedaj je registriranih nad 60 prometnih nezgod, pri katerih so bili udeleženi tudi kolesarji in mopedisti. Večkrat smo pisali, da je vožnja z mopedi nevarna, če voznik ne upošteva osnovnih pravil vožnje. Največ nesreč pa je zaradi neupoštevanja prednosti na križiščih, nepravilnega prehitevanja, vinjenosti, skratka zaradi nezadostnega znanja in upoštevanja prometnih predpisov.

Da bi se stanje popravilo v korist teh voznikov in družbe na splošno, se je AMD »Slander« Celje odločilo organizirati seminarje za mopediste. Tu bodo državljani dobili potrebno znanje za varno upravljanje teh vozil. Da bi določili snov, način predavanja in da bi prilagodili seminarje željam vseh obiskovalcev, sklicuje društvo ZBOR VSEH MOPEDISTOV 14. APRILA OB 16 V MIKLOŠIČEVI ULICI pred društveno pisarno.

POZOR PRED VLOMILCI!

V mesecu marcu je bilo na območju Lisc in Partizanske ceste kar 7 poizkusov predrznih vlomov. Tatovom so na sledi. Prebivalcem tega okoliša priporočamo, da pomožne prostore (kleti, hleve, kokošnjake itd.) dobro zaklepajo.

Kajenje v avtobusih

Mnogi potniki avtobusov si niso povsem na jasnem, ali je kajenje v avtobusu dovoljeno ali ne. Napisi — »Kaditi prepovedano« niso v vseh avtobusih — ali pa vsaj niso na vidnih mestih. Naj že bo kajenje v avtobusu dovoljeno ali ne, vsekakor ni priporočljivo, saj se med potniki često nahajajo matere z dojenčki in starejši ljudje, ki jim dim škoduje.

Menimo, da bi urce vožnje vsak najstrastnejši kadilec lahko vzdržal brez cigarete, saj na daljših progah menda prav za te namene odredijo nekaj minut postanka, da kadilec lahko na svežem zraku pokadi svojo cigareto.

Čas je že, da bi avtobusna podjetja tu napravila red.

Olepševalno turistična tribuna

PORAZEN VTIS...

dobi popotnik, ki pripotuje v Celje z južne strani po cesti čez Breg. Tele razvaline pred novim celjskim mostom so slaba legitimacija za tolikanj opevano belo mesto ob Savinji. Spričo gradnje avtomobilske ceste Zagreb—Ljubljana se bo promet tu skozi močno povečal, kajti pot na jug in z juga na sever države bo tod veliko krajša.

KDAJ BOMO IMELI TRI PREDSTAVE V NAŠIH KINEMATOGRAFIH?

Celjski kinematografski dvorani sta vedno polni, predvsem še, kadar vrtijo boljše filme. Tako se tudi začne borba za vstopnice (v zadnjem času za film »Princ Valiant«, ko so morali vmes poseči celo varnostni organi), prepiri, pa tudi umestna in neumestna kritika. Rešitev bi bila menda zelo enostavna: uvesti je treba tri predstave dnevno, kot jih imajo v vseh večjih krajih. Tako bo odpadlo nepotrebno prerivanje za vstopnice, obisk bo še večji (danes marsikdo ne gre v kino, ker se noče prerivati pred blagajno) in tudi za mladino bo bolj primerno, ker si bo lahko ogledala popoldanske predstave. Zraven tega pa bosta še dvorani bolj ekonomično izkoriščeni. Pristojni, verjemite, da bi bilo tako prav!

ROŽE NA OKNA

Kakor vsako leto, poziva celjsko Olepševalno in turistično društvo tudi letos vsa podjetja, zavode, ustanove, hišne svete in hišne posestnike, da okrasijo svoja okna s cvetjem. Tako bo vam in drugim všeč, ko bodo na oknih cvetice...

NAŠE IZLOŽBE

Tokrat pa namesto kritike — pohvala, in sicer našim aranžerjem. Res, priznati je treba, da je vsaj večina izložb celjskih trgovin zelo lepo in okusno urejena; izložbe trg. podjetja »Volne« pa se lahko merijo z najlepšimi izložbami vseh evropskih velemest. Zato naj velja našim aranžerjem vse priznanje, z željo, da bodo tudi bodoči aranžmaji izložb najlepši. Po izložbah sodimo delovne kolektive, njihov smisel za trgovanje, sposobnost in kulturno postrežbo.

POSNEMAJTE

Te dni so prodajalke v trgovini »Rio« v Celju dobile nove, bele delovne plašče. Priznati je treba, da je ta sprememba ugodno vplivala na vse kupce. Zato zasluži kolektiv in vodstvo trgovine »Rio« vse priznanje z željo, da bi bili ti plašči tudi vsak dan beli in čisti. Vsem ostalim trgovinam živilske stroke pa priporočamo, da posnemajo to odločitev.

Razpis

Razpisna komisija pri ZDRAVSTVENEM DOMU CELJE razpisuje v navedenem zavodu naslednja delovna mesta:

1. zdravnik splošne prakse	5
2. medicinski laborant	2
3. bolničarska oziroma zdravstvena administratorka	6
4. higijenik	1
5. zobarski asistent	1
6. socialni delavec	
7. pomočnik upravnika	1
8. daktilograf II. r.	1
9. blagajnik	1
10. ekonom	1
11. inventarist	1

Uslužbenci na teh delovnih mestih morajo ustrezati naslednjim pogojem:

Pod ad 1. zdravnik z opravljenim stok. izpitom, prednost imajo zdravniki z daljšo prakso v ambulantno-poliklinični službi.

Pod ad 2. ustrezna medicinska šola;

Pod ad 3. ustrezna bolničarska šola ozir. predpisani tečaj ali najmanj 6. razredov gimnazije;

Pod ad 4. ustrezna strokovna šola, oziroma predpisani tečaj;

Pod ad 5. ustrezna strokovna šola, oziroma predpisani tečaj;

Pd ad 6. popolna srednja in ustrezna socialno administrativna šola ali uslužbenec z najmanj 5 let prakse v zdravstveno- administrativni službi;

Pod ad 7. ekonomska ali pravna fakulteta, oziroma uslužbenec z večletno prakso v zdravstveno-administrativni službi;

Pod ad 8. najmanj 8-letka ali njej enaka izobrazba ter izpit strojepisca I. b. r.;

Pod ad 9. npopolna srednja šola z nekaj let prakse v računovodsko-finančni stroki;

Pod ad 10. nepopolna srednja šola z nekaj let prakse kot ekonom v administrativno-zdravstveni službi;

Pod ad 11. nepopolna srednja šola z nekaj let prakse v materialnem knjigovodstvu.

Plača po Zakonu o javnih uslužbencih FLRJ, položajna plača po pravilniku ustanove. Uslužbencem pod ad 1. in ad 7., bodo družinska stanovanja na razpolago.

Pravilno kolkovane prošnje vlagajte pod šifro »RAZPIS« — Zdravstveni dom Celje. Rok za vlaganje prošenj je do 20. aprila 1958. K prošnji je priložiti tudi obširnejši življenjepis z navedbo dosedanjega službovanja.

RAZPISNA KOMISIJA ZDRAVSTVENEGA DOMA CELJE

VELENJSKI RUDARJI
pred volitvami delavskega sveta

Zelo razgibano potekajo priprave za volitve v delavski svet Rudnika lignita Velenje. Sindikalna podružnica je že pred dnevi razpravljala o volitvah in predlogih za člane delavskega sveta, ki jih bo tu 70.

Po vseh tretjinah so bili množični sestanki. Na njih so jim člani upravnega odbora govorili o doslej doseženih rezultatih v delavskem upravljanju in o uspehih rudnika v preteklem letu.

Tako so rudarji lani nakopali 1,674.000 ton lignita, kar je za 624.000 ton več od leta 1956. Močno so porasli učinki. Tako so na odkopu porasli za 28,84%, v jami za 23,54%. Lani so vložili v kapitalno izgradnjo 769,194.000 dinarjev, za družbeni standard pa 931,557.000 din. Številke lahko razumemo le, če si ogledamo Velenje, kjer raste moderno in čedno mesto. Povezava med samoupravnimi organi, sindikatom in organizacijo ZK je bila zelo dobra in so zaradi tega uspehi tudi tako vidni.

Med pomanjkljivosti delavskega sveta smemo šteti le nezadovoljivo delo stalnih obratnih odborov in stalnih komisij, ki niso bile dovolj aktivne. Izjema je le HTZ komisija, ki je svoje naloge odlično opravila in je v okrajnem merilu najboljša, pohvaljena z diplomo in denarno nagrado.

Vsi sestanki so potekali v duhu smernic kongresa DS in Pisma IK CK Zveze komunistov Jugoslavije. Na sestankih so objektivno in kritično razpravljali o dosedanjem delu delavskega sveta, ki je svojo dolžnost dobro opravil. DS je vodil tovariš **Hubert Mravljak.**

Prav tako so se temeljito pogovorili o predlogih za člane DS. Nad tretjino jih bodo izmenjali, ker je dosedanjim potekla mandatna doba. Sindikalna podružnica je pripravila vse potrebno, da bodo volitve, ki bodo 19. aprila, potekle čim lepše.

Razpravljali bodo o predlogu za delitev sklada za prosto razpolaganje

Upravni odbor velenjskega rudnika je že razpravljal o predlogu za delitev sklada za prosto razpolaganje. Predlog bo v kratkem obravnaval tudi delavski svet rudnika. Tako so za štipendije namenili 1,800.000 din, kar dokazuje, da rudnik skrbi za svoj strokovni kader. Za gradnjo kulturnega doma bodo dali 40 milijonov, za počitniški dom v Fiesi 15 milijonov, za ureditev rudarskega muzeja 1,720.000 din. V sklad pri občinskem odboru SZDL Šoštanj bodo odvedli 2 milijona. Za ureditev tržnega prostora, ki ga že urejajo in parka naj bi prispevali 1,200.000 din. Prav tako so že nabavili dva pralna stroja in električni likalnik za samski dom, kar stane 1,800.000 din. Zelo občutna je v Velenju že sedaj potreba po sodobno urejeni pekarni. Zato so za načrte namenili 300.000 din. Za družbeni standard naj bi odmerili 107 milijonov. Samo za garancije in pologe za zvezno posojilo bodo morali dati 55 milijonov dinarjev. Lepe so te številke in znesek 234 milijonov dobro porazdeljen.

Številke se nam zde velike, toda v primerjavi z velikanskimi potrebami, ki jih narekuje nagla izgradnja rudnika in Velenja, še vedno majhne.

MLADINA ŽALSKE OBČINE BO OBISKOVALA SAMO MLADINSKE FILME

Vzgojitelji in starši se zavedamo, da je film močno vzgojno sredstvo in bi zato želeli, da bi naša mladina ne obiskovala filmov, ki kvarno vplivajo na njihovo vzgojo. Toda, ker je pri nas pač še vse premalo mladinskih vzgojnih filmov, starši dostikrat popuste in dovolijo svojemu otroku razvedrilo — kakršnega pač prinese filmski spored. Roditeljska tankovestnost se mnogokrat raztopi ob moledovanju otroka in mu dovole ogled filma, ki ga sicer ni »nihče prepovedal mladini«.

Društvo prijateljev mladine v Žalcu pa se je nekoliko vestneje ustavilo ob tem vprašanju. Iznesli so predlog, naj se šolski mladini prepove obisk filmov, ki niso izrazito mladinski. V nadomestilo za to pa si društvo prizadeva izposlovati pri kinopodjetju, da bodo letno vrteli vsaj deset mladinskih filmov (poleg primernih matinej). Drugih filmov za odrasle pa naj mladi rod ne obiskuje — so zaključili.

Mnogi vestni starši so z velikim veseljem pozdravili ta predlog Društva prijateljev mladine in ga tudi podprli.

BLIŽA SE 90-LETNICA ŽALSKEGA »TABORA«

V letošnjem septembru bodo Žalčani praznovali pomemben jubilej: 90-letnico žalskega »Tabora«. Že dalj časa se za ta praznik skrbno pripravljajo. Ob tej priliki bodo tudi izdali poseben zbornik, ki bo zajemal vso pomembnejšo gospodarsko, družbeno, zgodovinsko in kulturno dejavnost občine z zadnjih letih. Predvidoma bo zbornik tiskan že junija meseca. Knjiga, ki bo prikazala vsestransko dejavnost žalske komune, bo gotovo našla pot v sleherno hišo.

DPD SVOBODA ZAGRAD-CELJE
uprizori dne 13. IV. 1958 v dvorani Stegu v Zagradu ob 14. uri
veseloigro
»KOŠČEK SREČE«
Vabljeni!

Več skrbi zunanjemu izgledu vasi

Na nedavni občinski konferenci SZDL v Žalcu so bile podane tudi kritične pripombe na račun hiš splošnega ljudskega premoženja, ki so skoraj povsod zelo slabo oskrbovane in zanemarjene. Hišni sveti v teh zgradbah še vedno radi razpravljajo največ o nepomembnih malenkostih, pri tem pa samoiniciativno niti manjkajoče opeke na strehe ne vstavijo. V taka zanemarjena naselja, kjer hišnemu svetu ni mar, če stanovalcem dežuje v hišo, bi morala vtakniti roko turistična društva, ki jim gotovo ne sme biti vseeno, kako izgleda vas.

Razen Žalca in Braslovč v Savinjski dolini skoraj ne poznamo vasi, ki bi imela prikupen zunanji izgled. Pa tudi zasebni lastniki dostikrat ne posvečajo dovolj pozornosti svojim zgradbam, ki jih je zob časa že precej načel. Tem bolj je to zameriti tistim hišnim gospodarjem, ki posedujejo sredstva, pa se zadovoljujejo s podrtijami. Ena takih gospodarsko precej močnih vasi je Šentrupert, ki je med najbolj zanemarjenimi vasmi v Savinjski dolini. To premožnim Šentruperčanom gotovo ni v čast in menda ne bodo čakali, da jih prehiti odlok o obvezni ureditvi naselja.

NOVE STRELSKE DRUŽINE

Pred dnevi je bila v Mozirju seja novoustanovljene občinske strelske zveze, na kateri so razpravljali o programu dela za leto 1958. K najvažnejšim naloga zveze bo spadala utrditev že obstoječih strelskih družin. Strelska zveza bo skrbela predvsem tudi za razvoj strelstva na šolah. Pri vseh večjih šolah v občini bodo ustanovili pionirske strelske odrede. Zanimanje za tovrstni šport je med pionirji izredno veliko.

Na seji so razpravljali tudi o ustanovitvi novih strelskih družin — v Lučah, Šmartnem ob Dreti in pri sindikalni podružnici delavcev in uslužbencev ObLO Mozirje.

šport • šport • šport • šport • šport

Ustanovitev okrajne športne zveze v Celju

Pred dnevi je bila v Celju širša konferenca predstavnikov Okrajne zveze Partizana, športnih podzvez, planinstva, strelstva in vseh sorodnih organizacij, ki je bila sklicana na pobudo Okrajnega Sveta za telesno vzgojo in SZDL. Konferenci so prisostvovali tudi zastopniki SZS s predsednikom tov. Kresetom na čelu.

O aktualnih problemih telesne kulture in možnostih njenega nadaljnjega napredka v celjskem okraju je spregovoril predsednik Sveta za telesno vzgojo OLO Celje. Navzoče je seznanil o stanju telesne kulture v celjskem okraju, o številu osnovnih organizacij in članstva. V 146 osnovnih organizacijah je danes včlanjenih preko 21.000 prebivalstva. Iz leta v leto je sicer čutiti porast, s katerim pa še ne moremo biti zadovoljni. Vzrokov za tako počasno napredovanje je več. Res je, da težki materialni pogoji tudi vplivajo na delo v vseh organizacijah telesne kulture, niso pa primarni. Večja ovira za sistematičnejše in načrtnejše delo je v pomanjkanju kadrov. V organizaciji Partizan je z učitelji in profesorji telesne vzgoje vred le 29 kvalificiranih predajakov, za razne športne panoge in igre le 55 instruktorjev in če k temu še prištejemo kvalifikacije učiteljev in profesorjev telesne vzgoje v raznih športnih vejah imamo v okraju za 146 osnovnih organizacij le 94 strokovnega kadra! Že danes je čutiti, da so marsikateri športni objekti v okraju neizkoriščeni, ker ni strokovnega kadra, ki bi mladino seznanjal s plavanjem, atletiko, športnimi igrami in podobno. Nadaljuja ovira za dosego množičnosti je vsekakor v izolaciji sorodnih organizacij, ki niso med seboj dovolj povezane in ne koordinirajo svojega dela. V celjskem okraju sicer ni bilo čutiti nezdravih odnosov med športnimi organizacijami in Partizanom, niso pa med seboj našli skupnega sodelovanja in uveljavljanja pridobitev I. festivala slovenske telesne kulture. Večtirni sistem bo treba tudi v celjskem okraju spraviti na pravilno pot, iskati bo treba stične točke in na teh graditi medsebojno sodelovanje. Organizacija Partizan je na svoji izredni skupščini republiške zveze prekinila z nezdravimi oblikami dela iz preteklosti. V celjskem okraju so v tej organizaciji ustvarjeni pogoji za zelo sproščen in demokratičen sistem dela. Športne organizacije, ki jih je manjše število v okraju, so orientirale svoje delo po odgovarjajočih zvezah in podzvezah. Delo teh podzvez ni med seboj koordinirano, vsaka ostvarja svojo športno politiko, svoj sistem tekmovanj, ki pogosto ni koordiniran niti s partizansko organizacijo. Tak sistem dela ni bil vselej najboljši in vse bolj se postavlja v ospredje potreba po enotnem okrajnem športnem organu, ki bi bil odgovoren za pravilno izvajanje in razvoj športa v celotnem okraju. Določene športne organizacije so več ali manj doslej skrbele le za izvedbo športnih tekmovanj predvidenih po koledarju, manj pa so se ukvarjale s vprašanji nadaljnjega razvoja športa med delavsko in kmečko mladino, o možnostih razvijanja lokalnih tekmovanj, o vzgoji kadrov, gradnji objektov in podobno. Če bo delo v Partizanu, športnih in sorodnih organizacijah postavljeno še bolj na množično osnovo, zasnovano na pridobitvah slovenskega festivala telesne kulture, orientirano po zaključkih zadnjega kongresa Ljudske mladine Jugoslavije, potem ne bo težko pridobiti celotno naše javno mnenje, da spada delo na tem področju med pomembne vzgojne činitelje, da je to važna preventiva, da je telesna kultura s stališča ljudskega zdravja nadvse pomembna, da lahko preko nje pozitivno vplivamo na produktivnost dela in podobno. V celjskem okraju so pokazale občine in okraj v preteklem letu že veliko razumevanja pri premagovanju materialnih težav društev za telesno kulturo, prav tako pa tudi podjetja. Skratka razumevanje je tu, treba pa bo v bodoče z delom v širino v vseh organizacijah še v večji meri pokazati rezultate in brez dvoma bo celotna naša družba pokazala tudi v bodoče vse razumevanje za premagovanje trenutnih težav.

Pred športne organizacije v okraju se postavlja v ospredje vprašanje razvijanja lokalnih tekmovanj z odgovarjajočimi sindikalnimi organi o možnostih organizacije delavskih športnih iger in tekmovanj, ki bi naj dobile trajnejši značaj, tu so še bogate možnosti razširitve mreže osnovnih organizacij, forsiranje izletništva, krosov, orientacijskih pohodov in podobno. Za vse to delo pa so potrebni določeni organizacijski prijemi, določene organizacijske oblike. Opažati je, da se n. pr. ustanavljajo določne športne podzveze, ki nimajo na terenu osnovnih organizacij in segajo pri svojem delu v področje drugih društev. Pri tem nekoordiniranem delu vsekakor tudi niso najbolje izkoriščeni obstoječi objekti in kadri. Svet za telesno vzgojo smatra, da je treba te slabosti v posameznih organizacijah odpraviti, da ne bo prišlo na terenu do nejasnosti in zmed. Prav v tem se še jasneje kaže potreba po ustanovitvi Okrajne športne zveze. Sistem našega upravno-političnega življenja, ki je s komunami dobil kar najbolj razvejan demokratičen način, pa že danes terja od nas, da mislimo celo na ustanavljanje in utrjevanje občinskih organov za telesno kulturo. Komune so danes izredno pomemben faktor pri urejanju vseh naših družbenih vprašanj in problemov. Zato bo treba tudi formirati neka koordinacijska telesa oziroma organe za telesno kulturo, ki bi povezovali vse predstavnike iz tega področja in v katerih bi reševali skupna vprašanja: izgrajevanje športnih objektov, sistem upravljanja, o skupni propagandi, vzgoji kadrov, o sistemu tekmovanj in podobno. Skratka stičnih točk je dovolj in na teh bo treba graditi bodoči razvoj naše telesne vzgoje in športa.

Po bogati razpravi, v kateri je med drugim sodeloval tudi predsednik SZS tov. Krese Leopold, ki je izrazil prepričanje, da bo z ustanovitvijo Okrajne športne zveze telesna kultura v celjskem okraju dosegla še večji polet in razmah, je bil izvoljen 5-članski iniciativni odbor, ki bo še v tem mesecu pripravil vse potrebno za sklicanje ustanovne skupščine. S tem bodo tudi športne organizacije dobile ustrezno enotno okrajno vodstvo, ki so ga doslej v vseh zadnjih letih močno pogrešale.

Pred prvomajskim smučarskim praznikom na Okrešlju

Smučarsko tekmovanje na Okrešlju ob Prazniku dela je postalo že tradicionalno. Tudi letos bo na 1. maja na Okrešlju zbrana domala vsa jugoslovanska smučarska elita, med njimi pa tudi močno zastopstvo iz Avstrije. Vsi kvalitetni smučarji bodo nastopili v slalomu na dveh progah na smučiščih pod Turško goro in Rinkami. Start je predviden za 9. uro. Za smučanje pa ne bodo prikrajšani tudi manj nadarjeni tekmovalci, ki bodo istega dne ob 11 nastopili na istih smučiščih na mnogo lažji progi v veleslalomu. Prireditelj letošnjega tekmovanja je zopet OSS Celje, izvoditelj pa Celjska smučarska podzveza.

Prijave za tekmovanja je poslati do 25. t. m. na Okrajni sindikalni svet Celje. Od prireditelja smo obveščeni, da bo rezervirano prenočišče na Okrešlju v teh dneh pred tekmovanjem samo za kvalitetne tekmovalce, ki bodo nastopili ob 9 v slalomu, vsi tekmovalci za veleslalom pa bodo morali prenočevati v Logarski dolini.

Prepričani smo lahko, da bo tudi letošnja smučarska prireditev na Okrešlju zbrala vse ljubitelje zimskega športa, poleg njih pa tudi ljubitelje tega edinstvenega gorskega sveta, ki po svoji lepoti nima tekmeca.

Smučanje:

ODLIČEN USPEH JANKA ČETINE NA PLATKU

Na tradicionalnem »Jadranskem veleslalomu«, ki je bilo v nedeljo na Platku nad Reko, je celjski smučar Četina Janko dosegel izreden uspeh. V močni mednarodni konkurenci je zasedel drugo mesto in pustil za seboj večje število odličnih avstrijskih smučarjev in vso jugoslovansko elito! Pred zaključkom sezone je brez dvoma šteti ta njegov uspeh kot največji v letošnji smučarski sezoni.

Atletika:

SEZONA KROSOV

V Žalcu je v soboto nastopilo na krosu Partizana preko 70 tekmovalcev. V Celju je na krosu Kladivarja bilo okrog 30 tekmovalcev. Pri pionirjih je zmagal Vrabl, pri mladincih Kopilar Stanko, pri mladinkah Lebanova, pri članih Male in pri ml. mladincih Lihteneger.

CELJSKI ATLETI V TUJINI

Važič je pred dnevi nastopil na Balkanskem krosu v Ankari, kjer je bil sedmi in za Mihaličem najboljši Jugoslovan.

V nedeljo je nastopil Važič v Parizu na krosu »Humanite«. V ostri mednarodni konkurenci 86 tekmovalcev se je uvrstil na 28. mesto. Pravtako sta na tem krosu nastopila na progi 2500 metrov tudi Celjanki Slamnikova in Belajeva. Slamnikova je kot najboljša Jugoslovanka bila dvanajsta, Belajeva pa osemnajsta. Vse kaže, da so bile proge za celjske predstavnike pretežke in predolge. Važič se namreč pripravlja za teke od 1500 do 5000 metrov, na krosih pa so bile proge 10.000 do 12.000 m, nič manj naporno pa ni za ženske teči preko 2000 metrov.

NEDELJSKI SPORTNI SPORED:

ob 10.00 na Skalni kleti — Turnir ženskih ekip v košarki LJUBLJANA : MARIBOR : CELJE

ob 15.30 na Skalni kleti — nogomet CELJE : BREŽICE

V Storah ob 15.30 — KOVINAR : BRATSTVO (Hrastnik)

V Velenju ob 15.30 — RUDAR (Hrastnik) : PARTIZAN-RUDAR (Velenje)

V Soštanju ob 15.30 USNJAR : SLOGA (Trbovlje)

V Rogatcu ob 15.30 — BRATSTVO (Rogatec) : PROLETAREC (Zagorje)

Kulturno pismo iz Šentjurja

Kulturnoprosvetna dejavnost v prvem četrtletju je bila precej bogata. Iz Celja je dvakrat gostovalo tamkajšnje poklicno gledališče, in sicer z »Dnevnikom Ane Frank« in komedijo »Drevesa umirajo stoje«. Četudi so bile predstave ob delavnikih, je bila dvorana zadružnega doma polna.

Prizadevni so tudi člani domačega amaterskega društva. V režiji tov. Rauterjeve so v zimskih mesecih naštudirali Knittlovo »Via malo«. Spričo gostovanj Celjanov in vedno večjega »prodora« radijske besede in igre, se je tudi v Šentjurju povečala zahtevnost občinstva. Toda domači igralci so z lepo besedo, dobro igro in končno tudi z dobrimi kostumi ter kulisami uspeli živo zainteresirati gledalce. Gostovali so tudi v Planini, Bohorju in v Ponikvi.

Ljudska univerza je organizirala predavanje našega lahkoatletskega prvaka Stanka Lorgerja, ki je govoril o svojih popotnih vtisih iz Moskve, Varšave, Prage, Rima, Aten in Pariza.

Zelo uspela pa je tudi javna oddaja, ki jo je organizirala radijska postaja iz Celja. Pri programu so sodelovali večji del le domači pevci, godbeniki in recitatorji. Čeprav je bil program na hitro organiziran, so nastopajoči zadovoljili poslušalce v polni dvorani.

RAZPIS

Komisija za sprejem delavcev in uslužbencev pri podjetju MESNINE CELJE razpisuje

delovno mesto FAKTURISTA ter ostala pisarniška dela.

Plača po tarifnem pravilniku.

Upravni odbor »MESNINE CELJE«

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri **SAVINJA lesna industrija Celje** razpisuje naslednja delovna mesta:

3 USLUŽBENCE (-KE) vešče administrativno-računskih del

Pogoj: Dokončana srednja ekonomska šola ali nižja strokovna izobrazba z nekajletno prakso. Zaželeno je vsaj delno poznavanje del v lesni stroki.

Pismene ponudbe vložite na upravni odbor podjetja, Celje Jurčičeva ulica 1 najkasneje do 30. aprila 1958.

RAZGLAS

Obveščamo vse gozdne posestnike na območju občine Celje, da je rok za vlaganje prošenj za sečna dovoljenja od 1. aprila do 15. maja 1958.

Prošnje se vlagajo pri kmetijskih zadrugah, in sicer: gozdni posestniki s področja Celja in Šmartno v Rožni dolini pri Kmetijski zadrugi Celje — gozdni posestniki s področja Škofja vas, pri Kmetijski zadrugi Ljubečna in gozdni posestniki s področja Štore pri Kmetijski zadrugi Štore.

Prošnje, vložene pri kmetijskih zadrugah, so takse proste.

V kolikor posestniki ne bi hoteli vložiti prošnje pri kmetijski zadrugi, temveč direktno pri občinskem ljudskem odboru ali krajevnem uradu, se mora taka prošnja kolkovati z 500 din, čeprav je bila prošnja vložena v rednem roku.

Opozarjamo vse gozdne posestnike, da prošnje, ki bodo vložene po omenjenem roku, ne bomo upoštevali, razen v utemeljenih primerih, ko je bil zadržek višja sila.

Iz pisarne oddelka za gospodarstvo: občine Celje

Licitacija

Po pravilniku o oddajanju v izvajanje gradbenih objektov in del (Ur. list FLRJ, štev. 13/57) razpisuje Železarna Štore I. javno licitacijo za oddajanje gradbenih, obrtniških in industrijskih del za 16-stanovanjski blok na Lipi v Štorah.

Predračunska vrednost za vsa dela znaša 37,000.000 din. Rok za popolno dovršitev je 31. 12. 1958.

Licitacija bo dne 29. aprila 1958 ob 10. uri v sejni sobi ŽELEZARNE ŠTORE. Varščina 1% predračunske vrednosti je treba predložiti z garancijskim pismom banke najkasneje do pričetka licitacije. Ponudbe morajo biti opremljene po 15. in 16. čl. cit. licitacije. Ponudbe se bodo sprejemale na dan licitacije, dne 29. aprila t. l. do 10. ure v pisarni Kapitalne izgradnje. Licitacijski elaborat in splošni pogoji bodo interesentom na razpolago od 7. 4. t. l. dalje vsak dan od 10. do 12. ure v pisarni Kapitalne izgradnje Železarne Štore. Ponudniki morajo pred pričetkom licitacije plačati občinsko takso.

ŽELEZARNA ŠTORE, Štore pri Celju

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM!

Delavsko uslužbenska restavracija »Rudar« Zabukovca je prenehala s poslovanjem. Knjigovodstvo prevzame matično podjetje in bo preverilo vse terjatve in obveznosti do gostišča.

Prijavite v roku 14 dni od te objave dokumentirane terjatve oziroma poravnajte obveznosti na naslov: **Rudnik rjavega premoga Zabukovca, p. Griže.**

objave in oglasi • objave in oglasi

Komisija za sprejemanje in odpuščanje delovne sile pri ZLATARNI Celje, razpisuje mesto

KURIRJA

ki bo opravljal tudi razna druga potrebna dela.

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop lahko takoj. Ponudbe poslati na Zlatarno, Celje, p. p. 75.

RAZPIS

Kmetijska zadruga TRNAVA razpisuje mesto upravnika. Pogoji: po možnosti kmetijski tehnik s prakso v hmeljarstvu in zadružni organizaciji. Prošnje je vložiti do 25. aprila 1958. Nastop službe 15. maja 1958. Plača po dogovoru.

Kmetijska zadruga Trnava

GOSPODINJO, pošteno, vsestransko sposobno za vodenje samostojnega gospodinjstva, ki bo enakovreden član družine, iščem k 5-članski družini. Plača po dogovoru. Stanovanje v hiši. Naslov v upravi lista.

radio 202m

Nedelja, 13. aprila

12.00 Pogovor z državljani
12.10 Poje ženski pevski zbor »Svobode« Žalec p. v. Justi Holobarjeve
12.25 Radijske beležke
12.40 Za naše podeželje
13.00—14.15 Prenos sporeda RL
14.15 Zabavna glasba, vmes objave
14.20 Želeli ste — poslušajte!

Ponedeljek, 14. aprila

14.35 Želeli ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Igra godba na pihala Tovarne emajlirane posode p. v. Rafka Kosa
17.35 Sportniki o športu
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 15. aprila

14.35 Želeli ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Polke in valčke igra trio Edvarda Goršiča
17.35 Kulturni obzornik
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 16. aprila

14.35 Želeli ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Cowbojske pesmi in napevi
17.35 Reportaža
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 17. aprila

14.35 Želeli ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Novosti iz naše zabavne diskoteke
17.40 Gospodinjske beležke
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 18. aprila

14.35 Želeli ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.15 Poje ženski pevski zbor »Svoboda« Polzela, p. v. Vinka Rizmala
17.35 To bo zanimalo tudi vas ...
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 19. aprila

14.35 Želeli ste — poslušajte!
14.50 Zabavna glasba, vmes objave
15.00—17.00 Prenos sporeda RL
17.00 Domača kronika
17.45 Zabavna glasba, vmes objave
17.25 Za vsakogar nekaj

PEKOVSKEGA POMOČNIKA poštenega, treznega in pridnega, vajenega vseh pekovskih del sprejme PEKARNA Vojnik.

HRANO IN STANOVANJE nudim po znižani ceni osebi, ki bi v prostem času pomagala v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

PRODAM krompir za svinjsko krmo. Velenšek Jože, Celje, Ostrožno 105.

PRODAM ugodno dvostanovanjsko hišo z velikim vrtom v Celju, 10 minut od železniške postaje. Eno stanovanje je vseljivo. Hiša je uporabna tudi za gostinski lokal. Naslov v upravi lista.

PRODAM DKW avto z novo karosorijo. Dolinar Jože, Celje, Miklošičeva 2.

PRODAM ugodno vseljiv lokal v centru. Naslov v upravi lista.

PRODAM lepo vseljivo trisobno parketirano stanovanje v centru Celja. Tone Klanjšek, Celje, Trubarjeva 53.

PRODAM novo enostanovanjsko hišo s sadnim drevjem ter 195 m² zemlje. Hladnik Angela — Vrhe, Tehanje.

PRODAM 50 centov polsladke krme. Vprašati v gostilni Kincl Grobelno.

KUPEC sem posestva v Savinjski dolini ali nekje v bližini. Kdor mi izposluje nakup posestva, dobi 10.000 dinarjev nagrade. Zaželeno je posestvo v ravnini ali v bližini železniške postaje. Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro »Posestvo«.

LEPO SONČNO SOBO v novem centru oddam. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENEC z nekaj denarja želi združiti gospodinjstvo z upokojenko ali lastnico hiše ali posestva. Pismene ponudbe na upravo lista pod »MAJ«.

POLEG VENCA NA GROB dir. prof. M. Mastnaku so njegovi sosedi in prijatelji iz Jenkove ulice poklonili še znesek 2.500 dinarjev dijaški kuhinji I. gimnazije v Celju.

ZAHVALA

vsem, ki so spremili na zadnji poti mojega dobrega moža in očeta

PILKO IVANA

se najlepše zahvaljujem. Posebno se zahvaljujem za ganljiv poslovilni govor. Tudi celjskim železničarjem ter vsem darovalcem cvetja in vencev prav lepa hvala.

Pilko Helena

gledališče • gledališče

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 11. aprila ob 20. uri — Alejandro Casona: Drevesa umirajo stoje — gostovanje v Laškem
Sobota, 12. aprila ob 17. uri — Marijan Marinc: Komedija o komediji — zaključena predstava za sindikat železničarjev
Nedelja, 13. aprila ob 15.30 — Marijan Marinc: Komedija o komediji — izven
Torek, 15. aprila ob 20. uri — Levstik-Kreft: Tugomer — torkov abonma in izven
Sreda, 16. aprila ob 16. uri — Levstik-Kreft: Tugomer — III. srednješolski abonma
Četrtek, 17. aprila ob 19.30 uri — Marijan Marinc: Komedija o komediji — gostovanje v Vojniku
Petek, 18. aprila ob 15. 30 uri — Levstik-Kreft: Tugomer — I. srednješolski abonma

kino • kino • kino • kino

KINO UNION CELJE

Od 12.—16. 4. »Trije za revijo«, ameriški barvni cinemascope film
Od 17.—20. 4. »Pony express«, ameriški barvni film
Dne 13. 4. matineja »Tujec je klical«, ameriški film

KINO METROPOL CELJE

Od 12.—15. 4. »Hiša skrivnosti«, angleški barvni film
Od 16.—19. 4. »Zgodba o Jolsonu«, ameriški barvni film
Dne 20. 4. matineja »Robin Hood Avstralijec«, ameriški film

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 16 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN, POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

Košarka:

PORAZI NA VSEH FRONTAH

Celjski košarkarji so v zadnjih dneh zelo marljivi in se z močnimi nasprotniki pripravljajo na start v prvenstveno sezono. V nedeljo sta dve celjski ekipi igrali v Mariboru proti republiškemu prvaku Mariboru. Celjani so doživeli dva poraza — člani s 55:95 (21:58), mladinci pa z 21:53 (6:20). Najuspešnejši strelec pri Celjanih je bil Lešek Roman. Ženske so nastopile doma proti Braniku in so bile premagane z 12:52.

DOGODKI ZADNJEGA ŠPORTNEGA TEDNA

Nogomet:

V ZNAMENJU REMIJEV ...

V Celju niti eno od nastopajočih moštev ni doseglo celega izkupička. Na igrišču Olimpa sta se celjska tekmeca Olimp in Celje razšla z 2:2 (1:2) po ostri igri, ki ni prinesla odločitve. V I. polčasu so bili boljši igralci Celja. V II. polčasu pa so povsem prevladovali igralci Olimpa, ki niso znali izkoristiti še tako idealnih prilik za zmago. Žoga je pač okrogla ... Močan dež in težak teren sta vse igralce močno motila. Tudi Kladivar na Glaziji na nemogočem terenu za igro, ni dosegel več proti Jedinstvu iz Cakovca. Kljub terenski premoči in požrtvovalni igri žoga ni šla v mrežo več kot enkrat, kar pa je zadostovalo le za eno točko ... Gostje so zadovoljni zapuščali Glazijo! Kaj bi tudi ne, saj so po zaslugi neodločenega celjskega napada, svoje solidne obrambe in deloma tudi srečnih okolnosti, kjer je svoj delež prispeval tudi sodnik, odšli neoraženi iz Celja. Rezultat 1:1 (1:1). V vodstvo so prišli gostje, nakar je Kokotec izenačil.

Več uspeha so imeli nogometaši iz Velenja, ki so v Brežicah premagali z 1:0 vodilno moštvo na tabeli CNP lige. Tudi Storjani so se odlično uveljavili v Hrastniku proti Rudarju, ki so ga premagali z 1:0! Usnjar je kapituliral v Zagorju proti Proletarcu z 1:4, Rogatčani pa v Hrastniku proti Bratstvu z 0:4. Tako je v XV. kolu podzvezne lige ostalo doma polnih 6 točk!

Čudežni Amerikanec

V spomin na dve uri dolgočasne vožnje od Wiesbadna do Karlsruhe.

»Ste Nemec?« mi je v amerikanski nemščini zaklical s perona. »Potujete v Zürich? V Amsterdam?« »Ne. Nisem Nemec in ta vlak ne pelje tja; ne v Zürich ne v Amsterdam.« Nosil je dva težka kovčka. »Ste sami?« »Sam.« »O. K. Tedaj bova potovala skupaj.« »Ampak ta vlak ne pelje tja.« »Vseeno.«

Bil je majhen in debel in njegov obraz je bil podoben škrlatnemu soncu na zatonu. »Potujem,« je rekel. »Kamorkoli. V Kölnu sem pustil svoj avto in ženo, v Amsterdamu imam brata. V pomorski agenciji.« »Toda ta vlak...« »Vem... in nič ne de.« Iz svoje popotne torbe je privlekel »Münchner Illustrierte«. POLJUB, KI ELEKTRIZIRA.

»Ali bi radi bili tam, kjer je dež rdeč, kjer sneži navzgor, kjer po zraku plavajo kače in kjer poljub v resnici elektrizira?«

»Vsekakor. Toda kako priti do tja?«

»Potujte!«

»Empire State Buildnig je najvišja zgradba na svetu in stoji na vogalu Pete avenije in štiriintridesete ulice v New Yorku. New York pa je največje mesto. Ima več kot 12 miljonov z okolico. Da. Tam je dež rdeč in trezni ljudje vidijo kače. Zaradi določenih atmosferskih pogojev nastane privid, ostalo naredi domišljija in kače so tu. Velikanske. In dež je rdeč. Zaradi rdečih glinastih delcev. In sneži navzgor. Pa Elmovi ognji. Če bi jih radi videli, pojdite na razgledno ploščad zvečer, ko se pripravlja k nevihti. Če se nagnete čez ograjo (preveč se seveda ne smete nagniti), lahko z rokami nagrabite vse polno hladnih, modrih plamenčkov...«

»... in jih odnesete domov?«

»Ne. To so Elmovi ognji; ognja pa ne moremo nositi domov.«

»In podnevi tega pojava ni?«

»Ne, ni ga. Preseneti nas tudi igra narave z bliski. V stolp je že neštetokrat udarila strela, pa še zmerom stoji. Čudno. Kaj ne? To je verjetno zaradi tega, ker jekleno ogrodje nebotičnika ni nič drugega kakor en sam strelovod. 60.000 ton jekla, pomislite!«

»To je toliko, kolikor bi ga porabili za dvotirno železniško progo od Pariza do Antwerpna.«

»Da. Utegne biti toliko. Za obloge dvoran in hodnikov so porabili toliko marmorja, kolikor ga v enem letu izvozijo z velikih marmorišč Nemčije, Italije, Francije in Belgije. V stavbi je tudi 5250 km telefonske in telegrafske žice in kablov ter 80 km cevi. Od pritličja do 102. nadstropja je 1860 stopnic in 72 dvigal. V stolpu je tudi še 3000 žarnic in 300 snažilk. Vsako leto se v stolp zaleti nekaj ptic. Leta 1948 se jih je ubilo kar 500. Temperatura zgoraj je nižja kot spodaj. Zgodilo se je, da je bilo zgoraj —27, spodaj pa —13. Če je vetrovno, piha veter s hitrostjo od 95 do 160 km na uro.«

»Kako to?«

»Ja. Piha pač. Veter pač piha. Empire State Building je najvišji. V njem je devet radijskih družb. Visok je 448,7 m in stoji na površini 8000 kvadratnih metrov. Mimo križišča gre dnevno več ko 50.000 avtomobilov in 250.000 pešcev. Poglejte, tu vse to piše. To ve vsak.

in poljub, ki elektrizira

Glejte: POLJUB, KI ELEKTRIZIRA. Če imate ljubico, se ob lepem, suhem dnevu kratek čas vrtite na gumijastih podplatih in jo potem poljubite. Tako jo bo elektriziralo, da se ga bo še dolgo spominjala. Neverjetno.«

»Neverjetno. Fantastično.«

»Zaradi elektrike.«

»Zaradi elektrike?«

»Seveda, elektrika nas strese; tudi ubije.«

»Ubije?«

»Ali pri vas nimate elektrike?«

»Ne. Baklje. Svetimo z bakljami.«

»Od kod pa pravzaprav ste?«

»Od daleč. Iz Evrope. Od tam, kjer se kače plazijo po tleh in sneži navzdol in je dež brezbarven kakor voda.«

Velika noč, karbid in...

posledice. Klavrne in navsezadnje tudi smešne. V lepi krščanski navadi je namreč, da se prihod tako imenovane velike noči oznanja s hrupom v obliki detonatorskih eksplozij. Vsako leto znova. In tu nihče nič ne more. Niti sv. Peter, ki mu je tako »gromenje« nedvomno všeč. Starši doma puščajo ob takih slovesnostih svoje otroke vnemar ,učitelji po šolah pa jim o učinkih karbida in smodnika povedo premalo. In rezultat je: ob vsakoletni veliki noči ena eksplozija več.

Ni treba posebej omenjati in poudarjati, da ves pomp ni nič drugega kakor gorostasni nesmisel, ki ga je na zemljo poslal sam bog, nemara zato, da vselej znova »kaznuje« kakega svojega vernika s kako telesno poškodbo. Tako je bilo pred leti in tako tudi letos in bo morda tudi še prihodnje leto in še po prihodnjem letu, — v kolikor se ljudje v tozadevnem vzgojnem smislu svojih otrok ne bodo spametovali.

Takole. 6. aprila se je ob štirih zjutraj v Matkah pri Preboldu težko ponesrečil Lokan Jakob. Kakih 15 metrov od stanovanjske hiše je imel skrita dva možnarja, večjega, ki je bil prazen, in manjšega, ki je bil napolnjen s smodnikom. Na spodnjo odprtino je namesto zažigalne vrvi namestil papir, ki ga je, ko je streljal, prižgal. Petnajst minut kasneje je ves krvav pribežal domov, kličoč na pomoč. Pomagalo ni nič drugega, kakor da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Istega dne se je ob enajsti uri ponesrečil z razstrelivom Hudobreznik Alojz iz Lukavice pri Šoštanju. S prijateljem Srebre Alojzom sta streljala — spet — z možnarjem, ki ga je razneslo. Srebre je nesreči ušel, medtem ko je Hudobreznik tudi ušel — toda s težjimi poškodbami na desni rami, prsnem košu in obrazu. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico. — Tako so v celjsko bolnišnico prepeljali tudi še Skreblina Dragotina, ki se je za veliko noč poškodoval na levi roki in prsnem košu.

Preostanek komentarja bi lahko skrčili na eno samo večno vprašanje: Ali je vse to potrebno? Ali s tem ne trpijo starši in družba?

Družina poklicnih revolucionarjev

Menda je nekaterim v krvi, da ne morejo trpeti nobenega nasilja. To bi veljalo za brate Gutierrez Menoyo. Vsi trije so bili neprestano v bojih proti diktatorjem, krivicam in izkoriščanju. Prvi brat iz te družine se je boril na strani naprednih sil v Španiji in tam padel. Drugi brat je lani podlegel v uporu domačinov v Havani, kjer se je ljudstvo spuntalo proti tujemu kapitalu in njegovim domačim služabnikom, tretji brat Eloy, ki ga vidimo na sliki, pa se bori na strani Castrovih upornikov na Kubi. Bo vsaj ta preživel boj in nadaljeval mirno življenje, da bo kri poklicnih revolucionarjev še naprej tekla po žilah njegovih potomcev.

»SNEŽNI ČLOVENK« TUDI V AFRIKI

Neki ameriški misijonar, neki bivši pilot britanjskega zrakoplovstva in neki filmski producent so se odločili preživeti meces dni v kraterju vulkana na Kilimandžaru, najvišjem vrhu Afrike. Oni bodo prvi ljudje, ki bodo v kraterju, kjer je zelo nizka temperatura, preživeli tudi noči. Za to »avanturo« so se odločili, da bi razvozljali tajno »snežnega človeka« oziroma neznanega bitja, ki v snegu pušča sledove velikih stopal, na katerih ima tri prste. O »snežnem človeku« že od nekdaj govorijo pripadniki črnskega plemena Masai, ki žive v podnožju Kilimandžara. Za njih predstavlja to bitje pravi strah in trepet.

OGLAS V ČASOPISU
je najboljša reklama

bodice · bodice · bodice

SREDI MESTA

Sredi mesta belega,
čistega veselega:
Ozka ulica številka ena!
Preesnečenje številka ena!

Stopi tjakaj na dvorišče!
Kar za vrati glej smetiče!
Kup nesnage raznolike
pač ne daje lepe slike,
zraven pa razširja duh
že sedaj, ko ni še muh.
Tu podijo se podgane
nenasitne, neugnane,
ko prirejajo si dirke
in še plese brez taktirke
kar v štafetah po dvorišču,
med zaboji ob skladišču
in po slami, tod nastlani,
na široko razmetani.
Včasih s trga še smeti
kdo se tukaj iznebi,
z ulice pa tudi kdo
tu odtoči si vodó.

Higiena ljubezniva,
vse preveč si sramežljiva!
Prah, golažen in bacili
so dovolj se zaredili
sredi mesta belega,
čistega, veselega!

KAMILICE
(na staro vižo)

En hribček bom kupil,
kamil'ce sejal,
trgovce povabil,
jim cvetje prodal.
Po štir'najst kovačev
zavitek je zdaj,
arcnija pač draga
je kakor le kaj.
Še hmelj take cene
dosegel ne bo,
kamil'ce sejati
je dobro zato.
Tako si denarjev
bom kmalu nabral,
kamil'ce užival,
če kdaj ne bom zdrav.
Oj, kamil'ce piti,
to me veseli,
zraven bôgat biti
svoje žive dni,
svoje žive dni,
brez vseh skrbi,
to me srčno veseli.

čarobna očala

V Brooklynskem domu za slepe delajo čudeže. Na tisoče »zakonito slepih« bo spet videlo s pomočjo novih očal, ki jih imenujejo zelo preprosto in skromno kot »Optično pomožno službo«.

Najprej je treba povedati, da popolnoma slepi tu ne pridejo v poštev. Toda med slepci so razlike. Nekateri ne živijo v popolni temi. Čutijo svetlobo, mnogi pa tudi zelo nejasne obrise predmetov pred seboj. To so ljudje, ki imajo komaj deset odstotkov in še manj vida kot zdravi ljudje.

V Brooklynu vračajo vid ljudem, ki so znali čitati samo iz knjig, ki so tiskane z Brajlovo pisavo. — Čitali so s tipanjem prstov. Doslej so vrnili vid štiristopetdesetim ljudem, ki bi drugače nikoli ne mogli z očmi spoznavati predmete okoli sebe. Izdelali so namreč nova sočiva, ki dajejo slabotnim očem moč zaznavanja. Ta akcija vračanja vida slepim je šele na začetku. V domu slepih vsakondevno poskušajo na desetine slepih. To so naravnost dramatični trenutki, ko včasih kar eden za drugim vzklikajo: Vidim!... Tu je spregledal deček, ki je bil kot otrok trikrat operiran na očeh in so zdravniki izjavili, da bo ostal slep. Zdaj čita knjige na oddaljenosti 20 cm. Nek ljubitelj oper je nekoč gledal na oder z izredno močnim daljnogledom, zdaj vidi z očali, medtem ko je neka žena potrebovala teleskop, ki je šestkrat povečal stvari, da je videla številke trolejbusov in hiš, če je kam šla. Tudi ona danes vidi, z očali, ki popolnoma normalno izgledajo.

na tisoče slepih bo bralo knjige...

Dr. Salmon, ki je začel raziskovati možnost vračanja vida ljudem, ki so veljali za slepe, je dejal, da je le napačno mnenje zdravnikov okulistov in optičarjev krivo, da so mnogi ljudje bili

»obsojeni« za slepe. Doslej je veljalo načelo, da je slep vsak, ki ne vidi seženj pred sabo. V domu za slepe se je od maja 1956 posrečilo pri 576 pacientih vrniti vid 469 ljudem. Najstarejši pacient je bil star 90 let, najmlajši pa štiri in pol. Samo 67 slepcem z dosedaj znanimi pripomočki niso mogli pomagati.

Po podatkih je v Ameriki 320.000 slepih ljudi. Od teh je 75 odstotkov takih, ki imajo potrebne ostanke vida, za katere ni potrebna nobena operacija in nobeno posebno zdravilo — le nova čudežna očala. Podobno bo verjetno tudi drugod. Torej slepi lahko upajo, da bodo vsaj od blizu spoznavali predmete, da bodo lahko brali in videli svoje najdražje. Vsaj večina slepih...

UMRL JE NAJSTAREJŠI ZEMLJAN

168 let je tlačil zemljo

31. marca je v Monteriji umrl Indijanec Javier Pareira. Leta 1956 je prišel v Ameriko, kjer so ga ves čas imeli pod nadzorstvom zdravniki in proučevali njegovo telo in »vzroke« njegovega dolgega življenja. Ko je prišel na obisk v New York, kamor so ga povabili medicinski izvedenci, je bil Javier popolnoma črnih las, edino droban pramen las je imel na temenu.

Morda se zdi neverjetno, to tudi na videz je, da bi ta Indijanski starec doživel 168 let. Toda v letu njegovega rojstva ne more biti pomote, kajti tisto leto sta se dogodili dve veliki stvari. V Franciji je izbruhnila revolucija, v Združenih državah pa je na vlado prišel George Washington.

Če torej sprejmemo vest o njegovi

starosti za resnično, potem je Javier Pareira bil rojen in je živel v času, ko je bil lov na skalpe »bledoličnikov« še v visoki modi, ko so tomahawki žvižgali skozi zrak in ko so ob tabornih ognjih kadili pipe miru.

WALT DISNEYEV NAVDIH

Vsemu svetu znani avtor najboljših risank in risanih filmov Walt Disney je, izgleda, zelo odkritosrčen človek. Ko ga je ob neki priliki novinar vprašal če namerava še vnaprej žeti take uspehe, je odgovoril:

— Na vsak način, moj dragi, saj imam vendar osem milijonov dolarjev dolga.

MOČ NAVADE

Čebelnjak za ljudi

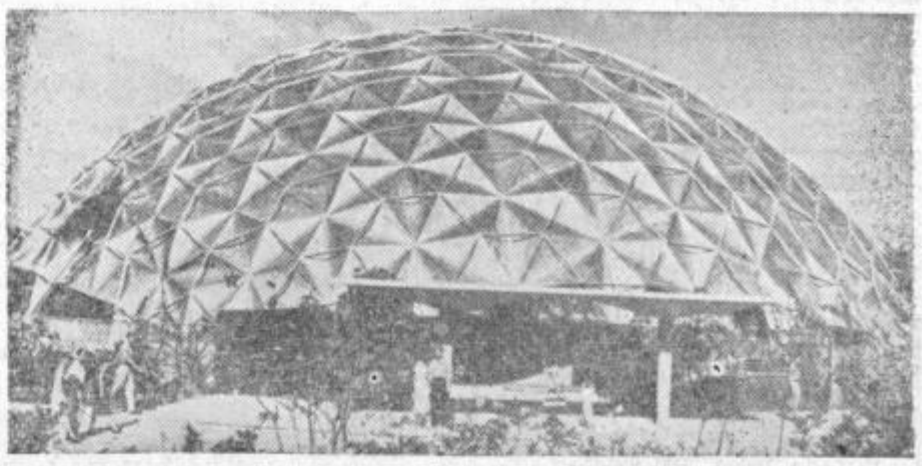

V Avstraliji so pred nedavnim postavili ogromno dvorano, v kateri je prostora za 12.000 ljudi. Stavba, ki jo vidimo na sliki, je bila zgrajena v rekordnem času nepolnih dveh mesecev, zgrajena pa je iz zelo lahkega materiala. Dvorana je namenjena velikim prireditvam in zborovanjem in jo po pravici lahko imenujemo čebelnjak za ljudi. Arhitekt, ki je to stavbo zgradil je dobil že več naročil iz različnih držav.